PIĄTE SPRAWOZDANIE

C. K. PAŃSTWOWEJ

SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ

WE LWOWIE

ZA ROK SZKOLNY 1896/7.

LWÓW.

NAKŁADEM C. K. PAŃSTWOWEJ SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ.

I. Związkowa drukarnia we Lwowie, ulica Lindego l. 4.

1897.

PIĄTE SPRAWOZDANIE

C. K. PAŃSTWOWEJ

SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ

WE LWOWIE

ZA ROK SZKOLNY 1896/7.

LWÓW.

NAKŁADEM C. K. PAŃSTWOWEJ SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ.

I. Związkowa drukarnia we Lwowie, ulica Lindego l. 4.

1897.

I. KRONIKA ZAKŁADU.

Szósty rok istnienia c. k. Państwowej Szkoły przemysłowej we Lwowie rozpoczął się jak i poprzednie uroczystem nabożeństwem, odprawionem w kościele archikatedralnym rz. kat. dnia 18. września 1896 i zakończył się w podobny sposób dnia 15. lipca 1897.

W powyższym okresie nie zaszły żadne zmiany organizacyjne zakładu, a nauka na wszystkich dotąd otwartych działach odbywa się w pełnym toku, według zatwierdzonego programu.

Zdarzenia dotyczące zakładu lub członków grona nauczycielskiego, tudzież ważniejsze zarządzenia władz szkolnych wydane w ubiegłym roku szkolnym, umieszczone są poniżej w porządku chronologicznym, mianowicie:

Na podstawie subwencyi przyznanej przez Wys. Wydział krajowy i c. k. Rząd odbył się w tutejszym zakładzie podczas feryi głównych w r. 1896 kurs rysunkowy dla dalszego wykształcenia nauczycieli dla szkół przemysłowych uzupełniających, w rysunkach z modelu z zakresu przemysłu artystycznego i w rysunkach technicznych, pod kierownictwem profesora zakładu, p. Władysława Kłapkowskiego i przy współudziale profesorów pp. Pietscha i Boguckiego, tudzież asystenta Bratkowskiego.

Reskryptem z dnia 29. maja 1896, L. 12574 oznajmił J. E. p. Minister Ośw., że ze swej strony nie ma nic do nadmienienia przeciw objęciu kierownictwa artystyczno-technicznego budowy nowego gmachu teatralnego we Lwowie, przez dyrektora zakładu i radcę budownictwa, p. Zygmunta Gorgolewskiego.

Odnośnie do reskryptu Wys. c. k. Min. Wyzn. i Ośw. z dnia 27. maja 1896 L. 27495/1895 ustanawia Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa od roku 1896/7 począwszy, posadę asystentki dla działu haftów i poleca rozp. z dnia 10. lipca 1896 L. 12112 przedstawienie odpowiedniej kandydatki.

Reskryptem z dnia 3. lipca 1896 L. 5586 ex 1895 mianuje J. E. pan Minister Wyz. i Ośw. zawodowego nauczyciela zakładu, p. Juliusza Bełtowskiego, c. k. rzeczywistym nauczycielem snycerstwa dekoracyjnego i figuralnego, z prawomocnością od 1. września 1896.

Reskryptem z dnia 3. lipca 1896 L. 14676, mianuje J. E. p. Minister Wyzn. i Ośw. inżyniera i prow. nauczyciela, p. Jana Boguckiego, c. k. rzeczywistym nauczycielem zakładu, z prawomocnością od 1. września 1896 r.

Odnośnie do reskryptu Wys. c. k. Min. Wyzn. i Ośw. z dnia 27. czerwca 1896, L. 14678, przesyła Wys. c. k. Rada szkolna krajowa rozporządzeniem z dnia 27. lipca 1896, L. 14851 dla nauczyciela zawodowego, p. Piotra Harasimowicza, dekret nominacyjny na rok 1896/7.

Reskryptem z dnia 15. października 1896, L. 18974, nadaje J. E. Minister Wyzn. i Ośw. c. k. rzeczywistemu nauczycielowi zakładu, p. Kaźmirzowi Bruchnalskiemu, tytuł c. k. profesora.

Wys. c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw., zatwierdza reskryptem z dnia 8. października 1896 L. 18979, przedłożony swego czasu przez Dyrekcyę nowy „Plan i program“ nauki dla działu artystycznego.

Reskryptem z dnia 28. października 1896 L. 25004, powołał J. E. p. Minister Wyzn. i Ośw. ukończoną uczenicę tutejszego zakładu, Leontynę Rauchównę, na c. k. centralny kurs koronek we Wiedniu i nadał jej zarazem stypendyum po 25 złr. miesięcznie, tudzież 50 złr. na koszta podróży.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa zatwierdza rozporządzeniem z dnia 9. listopada 1896 L. 26241, zarządzone przez Dyrekcyę zakładu przyjęcie p. Kazimierza Chudeckiego na asystenta nauki budownictwa.

Rozporządzeniem z dnia 9. listopada 1896 L. 24259, przyznaje i asygnuje Wys. c. k. Rada szkolna krajowa profesorowi zakładu, p. Edwardowi Pietschowi, a rozporządzeniem z dnia 9. listopada 1896, L. 23252, profesorowi zakładu, p. Tadeuszowi Münnichowi 1-szy dodatek pięcioletni od dnia 1. października 1896.

Dnia 23. listopada 1896, umiera Józef Neubauer, werkmistrz prowizoryczny dla stolarstwa meblowego w tutejszym zakładzie. W pogrzebie jego, dnia 25. listopada 1896, bierze udział Dyrektor zakładu i część grona nauczycielskiego, tudzież uczniowie z działu artystycznego.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa nadaje rozporządzeniem z dnia 24. listopada 1896 L. 25622, stypendya rządowe na rok 1896/7 uczniom:

Janowi Harhali, Janowi Kossowi, Janowi Pasternakowi i Zygmuntowi Zajączkowskiemu po 15 złr., tudzież uczniowi Ignacemu Łobosowi po 10 złr. miesięcznie.

Wysoki Wydział krajowy nadaje odezwą z dnia 28. listopada 1896 L. 73842, stypendya z funduszów krajowych na rok 1896/7 uczniom:

Kazimierzowi Kazatelowi, Józefowi Mikulskiemu, Maksymilianowi Müllerowi, Janowi Łuhowiakowi, Maryanowi Komankowi i Janowi Liseckiemu po 120 złr.; Michałowi Rywuckiemu i Janowi Bielatowiczowi, tudzież uczenicom: Janinie Baternay, Maryi Smalskiej, Helenie Rzeczyckiej i Henryce Alscherównej po 100 złr. rocznie.

Magistrat król. stoł. miasta Lwowa nadaje odezwą z dnia 13. listopada 1896 L. 80214, stypendya z funduszów gminnych po 120 złr. rocznie uczniom:

Władysławowi Groszkowi, Władysławowi Ballandtowi, Augustowi Kormanowi, Konstantemu Kuźmie i Kazimierzowi Kłakowiczowi.

Rozporządzeniem z dnia 21. grudnia 1896 L. 30442, asygnuje Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa jednorazowe zasiłki, dla uczniów działu budowlanego, z kwoty 100 złr. pozostałej ze stypendyów rządowych uczniom: Rozmusowi, Babinetzowi, Batyckiemu, Błotnickiemu, Kopaczkowi, Lewczakowi, Mirkiewiczowi, Stachyrze i Turkowi.

Lwowska Izba handlowo-przemysłowa nadaje odezwą z dnia 31. grudnia 1896 L. 2774, dwa stypendya po 60 złr. uczniom działu budowlanego: Michałowi Kustanowiczowi i Michałowi Serafinowi.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa zawiadamia, że Wys. c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. reskryptem z dnia 9. października 1896 L. 24091, dozwoliło nauczycielom szkół państwowych średnich, na uboczne zajęcie w innych instytucyach naukowych, do 8 godzin tygodniowo.

Dnia 28. stycznia 1897, umiera uczeń III r. działu malarstwa dekoracyjnego, Henryk Müller de Rauenthal. W pogrzebie jego bierze udział Dyrektor zakładu, profesorowie udzielający naukę na dziale malarskim i uczniowie tegoż działu.

Odezwą z dnia 4. lutego 1897 L. 97053/96, asygnuje na wniosek Dyrekcyi zakładu, Magistrat król. stoł. miasta Lwowa

60 złr. premii dla 3 najpilniejszych uczniów szkoły przemysłowej uzupełniającej, mianowicie: Edmunda Bratkowskiego, elektromechanika; Domenica Collino, rzeźbiarza i dla Juliana Bojczuka, kamieniarza.

Odezwą z dnia 12. lutego 1897 L. 351, przedłuża na rok 1896/7 Dyrekcya galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie pobierane 2 stypendya imienia Dyr. Franciszka Zimy po 250 złr. rocznie, uczniom: Antoniemu Hałacińskiemu i Zdzisławowi Semetkowskiemu.

Rozporządzeniem z dnia 13. lutego 1897 L. 1006, zatwierdza Wys. c. k. Rada szkolna krajowa, zarządzone przez Dyrekcyę przyjęcie p. Karoliny hr. Dzieduszyckiej na asystentkę działu haftów i asygnuje zarazem przyznaną jej remuneracyę.

Reskryptem z dnia 8. lutego 1897 L. 910, zatwierdził J. E. p. Minister Wyzn. i Ośw. zarządzone przez Dyre cyę przyjęcie architekta, p. Włodzimierza Podhorodeckiego, na nauczyciela pomocniczego dla nauki budownictwa na półrocze zimowe w roku szkolnym 1896/7.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. oznajmia reskryptem z dnia 8. lutego 1897 L. 8958/96:

a) o zamianie dotychczasowej posady suplenta dla nauki rysunków wolnoręcznych, na stałą posadę rzeczywistego nauczyciela, obsadzić się mającą od dnia 1 października 1897;

b) o podwyższeniu na rok 1897 dotacyi na potrzeby naukowe o 560 złr., a na koszta zarządu o 50 złr.;

c) o przyznaniu pomocniczemu nauczycielowi budownictwa remuneracyi 750 złr. za kurs zimowy;

d) o przyznaniu dla pomocnika rzeźby dekoracyjnej rocznej remuneracyi 450 złr., i

e) o udzieleniu dotacyi nadzwyczajnych w wysokości 1500 złr.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa zawiadamia rozporządzeniem z dnia 22. lutego 1897 L. 3052, że J. E. p. Minister Wyzn. i Ośw. przyznał urzędnikowi państwowemu i c. k. werkmistrzowi, Henrykowi Żaakowi, od 1. listopada 1896, drugi i ostatni dodatek pięcioletni w XI. klasie rangi.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa przyznaje rozporządzeniem z dnia 22. lutego 1897 L. 2711 c. k. profesorowi zakładu, p. Bruchnalskiemu Kaźmirzowi, pierwszy dodatek pięcioletni.

Rozporządzeniem z dnia 28. lutego 1897 L. 15594, zawiadamia Wys. c. k. Rada szkolna krajowa ucznia I. r. działu ślusarstwa budowlanego, Józefa Müllera, że otrzymał aż do ukończenia nauk w tutejszym zakładzie z c. k. Namiestnictwa dolnej Austryi stypendyum w kwocie 200 złr. rocznie, z fundacyi Konstantego Zahorskiego.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa przesyła rozporządzeniem z dnia 6. marca 1897 L. 4769, otrzymaną z Wys. c. k. Ministerstwa Wyzn. i Ośw. ustawę, dotyczącą mianowania werkmistrzów i ich prawa do emerytury.

Radca dworu, p. profosor Hauffe z Wiednia, c. k. inspektor szkół przemysłowych, działu metalowego, wizytował zakład pod względem ślusarstwa budowlanego i artystycznego, dnia 11. marca 1897.

Radca dworu, p. prof. Exner, dyrektor c. k. technologicznego Muzeum we Wiedniu i inspektor szkół przemysłowych, działu drzewnego, wizytował zakład dnia 15. marca b. r. pod względem stolarstwa budowlanego i artystycznego, tokarstwa i snycerstwa.

C. k. inspektor dla działu artystycznego szkół przemysłowych, p. Herdtle, profesor c. k. Muzeum dla sztuki i przemysłu we Wiedniu, wizytował dnia 27. kwietnia 1897 zakład pod względem rysunków wolnoręcznych, zawodowych i malarstwa dekoracyjnego.

Rozporządzeniem z dnia 7. maja 1897 L. 9633, zawiadamia Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa, że Wys. c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw., reskryptem z dnia 24. lutego 1897 L. 15755 i z 24. kwietnia 1897 L. 8898 oznajmiło, iż nauczyciele szkół przemysłowych, mający koncesye na budowniczych, mogą wykonywać przemysł budowlany jako zarobkowość, jednakże pod warunkiem, aby na tem nie ucierpiał regularny tok nauki. W wypadkach, gdzie rozchodzi się o uzyskanie ogólnego pozwolenia na wykonywanie koncesyi budowniczej, należy w każdym poszczególnym przypadku uzyskać pozwolenie Wys. c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty.

Uczeń IV. r. mal. dek. Zygmunt Śliwiński, zakończył życie po krótkiej, nie dającej się bliżej określić chorobie, dnia 16. czerwca 1897. W pogrzebie nie brał zakład udziału z powodu obawy, iż choroba na którą Śliwiński umarł, mogła być zakaźną.

II. STATUT*)

zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 23. marca 1891 L. 1608.

I. Przepisy ogólne.

1. Zadanie Szkoły.

Zadaniem c. k. Państwowej Szkoły Przemysłowej we Lwowie jest udzielanie pomocnikom przemysłowym zawodowych wiadomości teoretycznych i praktycznych, tudzież kształcenie samoistnych rękodzielników i przemysłowców w tych zawodach, dla których w tej szkole istnieją kursy oddzielne, połączone z warsztatami. Nadto szkoła daje każdemu sposobność wykształcenia się w rysunku i modelowaniu, a terminatorom rzemieślniczym umożliwia uzupełnienie tych wiadomości, których nabywają podczas praktyki warsztatowej.

2. Skład Szkoły.

C. k. Państwowa Szkoła Przemysłowa obejmuje następujące szkoły oddzielne:

I. Szkołę dla przemysłu budowlanego,

obejmującą:

A. Szkołę dla podmajstrzych**),

podzieloną na:

1. oddział dla podmajstrzych murarskich,
2. „ „ „ ciesielskich,
3. „ „ „ kamieniarskich.

Nauka w każdym z tych trzech oddziałów jest całodzienna i trwa przez cztery półrocza zimowe po pięć miesięcy.

---

*) Statut niniejszy ulegnie niebawem zmianie, po zatwierdzeniu przez Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw.

**) Na podstawie planu nauki zatwierdzonego reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 4. czerwca 1895 L. 13.177, obejmuje szkoła dla przemysłu budowlanego:

A) Szkołę dla właściwych zawodów budowlanych podzieloną na:

1. oddział dla murarstwa,
2. „ „ ciesielstwa,
3. „ „ kamieniarstwa.

Nauka na wszystkich trzech oddziałach jest całodzienna i trwa na oddziale 1. przez 5 półroczy, na oddziałach 2. i 3. przez cztery półrocza zimowe po pięć miesięcy.

B. Szkołę stolarstwa i ślusarstwa budowlanego,

1. oddział stolarstwa budowlanego,
2. „ ślusarstwa „

Nauka w każdym z tych dwu oddziałów jest całodzienna, połączona z warsztatem i trwa przez trzy lata po dwa półrocza.

II. Szkołę dla przemysłu artystycznego,

obejmującą:

A. Szkołę dla przemysłu drzewnego,

podzieloną na:

1. oddział stolarstwa meblowego,
2. „ snycerstwa,
3. „ tokarstwa.

B. Szkołę dla przemysłu metalowego,

podzieloną na:

1. oddział ślusarstwa artystycznego,
2. „ bronzownictwa*,
3. cyzelierstwa (rzeźbiarstwa metalowego)*.

C. Szkołę dla przemysłu keramicznego*,

podzieloną na:

1. oddział garncarstwa i kaflarstwa,
2. „ wyrobów wykwintnych z majoliki i terrakoty.

D. Szkołę hafciarstwa i koronkarstwa,

podzieloną na:

1. oddział hafciarstwa,
2. „ koronkarstwa.

E. Szkołę zawodową rysunku i modelowania,

podzieloną na:

1. oddział rysunku,
2. „ modelowania.

---

* Działy oznaczone gwiazdką nie weszły dotąd w życie.

Nauka w każdej z powyższych pięciu szkół jest całodzienna i w oddziałach 1. i 2. szkoły A), tudzież w szkołach B) E) i D) 1 trwa przez cztery lata po dwa półrocza, a w oddziale 3. szkoły A) tudzież w szkole C) przez trzy lata po dwa półrocza, a w szkole D) 2. przez dwa lata po dwa półrocza. Nauka w szkołach pod A), B), C) i D) jest połączona z warsztatami.

III. Sale publiczne rysunku i modelowania,

mianowicie:

1. salę rysunku dla mężczyzn,
2. „ „ „ kobiet,
3. „ modelowania dla mężczyzn.

IV. Szkołę przemysłową uzupełniającą

dla terminatorów w przemyśle budowlanym, w przemyśle metalowym i w przemyśle artystycznym.

Nauka w tej szkole trwa przez dwa lata i odbywa się w niedziele i w godzinach wieczornych dni powszednich.

3. Język wykładowy.

Język polski jest językiem wykładowym w c. k. Państwowej Szkole Przemysłowej.

4. Rok szkolny.

Z wyjątkiem szkoły podmajstrzych pod I. *A)* nauka we wszystkich innych oddziałach odbywa się od 16 września do 15 lipca. Rok szkolny jest podzielony na półrocze zimowe od 16 września do 15 lutego i na półrocze letnie od 16 lutego do 15 lipca. W szkole podmajstrzych pod I. *A)* odbywa się nauka od 1 listopada do 31 marca.

Dnie wolne od nauki w szkołach średnich lwowskich, są również wolne od nauki w c. k. Państwowej Szkole Przemysłowej.

5. Zarząd szkoły.

Bezpośrednie kierownictwo szkoły pod względem zawodowym, dydaktyczno-pedagogicznym i administracyjnym sprawuje dyrektor.

6. Kuratorya.

Do czuwania nad sprawami i nad rozwojem szkoły w kierunku naukowym, technicznym i przemysłowo-artystycznym, ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb przemysłu krajowego, jest powołana kuratorya, składająca się z dwu delegatów c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty, z jednego delegata galicyjskiego Wydziału krajowego, z jednego delegata Reprezentacyi gminy miasta Lwowa, z jednego delegata Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie, z jednego delegata Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych we Lwowie i z dyrektora c. k. Państwowej Szkoły przemysłowej. Jednego ze swoich delegatów mianuje c. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty przewodniczącym kuratoryi. Mandaty członków kuratoryi trwają trzy lata. Osobny regulamin określi zakres działania kuratoryi.

II. Przepisy dla poszczególnych szkół zawodowych.

1. Szkoła dla przemysłu budowlanego.

1. Szkoła dla przemysłu budowlanego jest przeznaczona dla podmajstrzych*) murarskich, ciesielskich i kamieniarskich, którzy w niej nabywają niezbędnych wiadomości teoretycznych, tudzież dla stolarzy i ślusarzy budowlanych, którzy mogą się w niej wykształcić na przemysłowców samoistnych.

Do tej szkoły będą przyjęci uczniowie zwyczajni, którzy wykażą się świadectwem ukończonej z dobrym postępem czteroklasowej szkoły pospolitej **) i ukończyli 14 rok życia. Nadto, w braku takiego świadectwa będą przyjęci tacy uczniowie, którzy przy egzaminie wstępnym okażą przygotowanie, odpowiadające ukończonej czteroklasowej szkole pospolitej. Od uczniów wstępujących do szkoły podmajstrzych, wymaga się nadto dowodu, że odbyli przynajmniej dwuletnią praktykę w swoim

*) Przyszłych majstrów.

) Wskutek Reskr. J. E. Pana Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 21. czerwca 1894. L. 7755 winni uczniowie nowo wstępujący wykazać się **świadectwem uwolnienia od nauki codziennej w szkole ludowej. Tylko u starszych kandydatów może w razie braku takiego świadectwa uwolnienia, nastąpić przyjęcie na podstawie osobnego egzaminu wstępnego.

zawodzie. Uczniowie, którzy mogą się wykazać świadectwem równorzędnej szkoły przemysłowej, tudzież odpowiednią biegłością w swojem rzemiośle, mogą być przyjęci na kurs II. tej szkoły.

Przyjmowanie uczniów odbywa się na początku półrocza zimowego w tym czasie, który Dyrekcya corocznie podaje do wiadomości publicznej. Uczniowie którzy wystąpili podczas roku szkolnego lub zostali wykreśleni z powodu nieregularnego uczęszczania do szkoły, mogą tylko wyjątkowo uzyskać przyjęcie powtórnie w tym roku szkolnym.

Uczniów, zgłaszających się do szkoły stolarstwa i ślusarstwa budowlanego, przyjmuje się w tym porządku, w którym się zgłaszają. Jeżeli zgłosi się więcej uczniów, niż ich pomieścić można w warsztatach szkolnych, natenczas Dyrekcya w porozumieniu z nauczycielami przyjmuje na naukę tych kandydatów, którzy wykażą się lepszem przygotowaniem i uzdolnieniem fizycznem dla pracy warsztatowej, o czem uwiadamia rodziców lub opiekunów ucznia. Kandydat, który z powodu braku miejsca nie został przyjęty na naukę w warsztacie, może być przyjęty jako uczeń zwyczajny na inne przedmioty nauki, a przy dobrym postępie ma pierwszeństwo przed innymi kandydatami przy przyjęciu w roku następnym lub wstąpieniu do warsztatu w tym samym roku, gdyby miejsce w warsztacie zostało opróżnione.

Opłaty szkolne wynoszą: 1. od uczniów szkoły podmajstrzych: wpisowe 1 zł. za każde półrocze i czesne 2 zł.; również za każde półrocze; 2. od uczniów szkoły stolarstwa i ślusarstwa: wpisowe 1 zł. za każdy rok szkolny i czesne 2 zł. za każde półrocze. Czesne za półrocze zimowe należy składać przy przyjęciu, a za półrocze letnie na początku tego półrocza. Ubodzy a pilni uczniowie mogą być uwolnieni od opłaty czesnego przez c. k. Radę szkolną krajową. Dochód z wpisowego służy na zakupno środków naukowych i na pomnożenie biblioteki dla uczniów.

Uczniowie są obowiązani zaopatrzyć się w przybory do pisania, rysowania i modelowania. Do robót w warsztatach dostarcza szkoła uczniom materyałów surowych (drzewa, żelaza, części łączących i t. p.), tudzież pożycza im do użytku wszelkie narzędzia.

Roboty wykonywane są własnością szkoły, a Dyrekcya ma prawo sprzedawać je przedsiębiorstwom przemysłowym na pod-

stawie ceny, obliczonej przez odpowiedniego werkmistrza. Uczniowie nie otrzymują żadnego wynagrodzenia za roboty wykonane. Dyrekcya może rysunki lub modele doborowe ucznia zatrzymać dla użytku szkolnego, a wtedy wydaje uczniowi na jego życzenie odpowiednie poświadczenie.

Przy końcu każdego półrocza otrzymuje uczeń świadectwo kursowe. W razie postępu niedostatecznego z jednego przedmiotu, może uczeń być przypuszczony do egzaminu poprawczego; egzamin poprawczy należy uwidocznić w świadectwie.

Po odbyciu nauki przepisanej otrzymuje uczeń absolutoryum. Jeżeli uczeń szkoły fachowej I. *B)* po upływie przepisanych lat nie nabył wprawy odpowiedniej w pracy ręcznej swego zawodu, natenczas Dyrekcya w porozumieniu z nauczycielami może mu odmówić wydania absolutorym, żądając, aby uczeń jeszcze przez rok uczęszczał do warsztatu, a w razie potrzeby także na naukę rysunku. O takiem zarządzeniu należy uwiadomić rodziców lub opiekunów ucznia. O ile absolutoryum szkoły stolarstwa i ślusarstwa budowlanego daje prawo do samoistnego wykonywania rzemiosła, o tem wydane zostanie w swoim czasie osobne postanowienie. Uczeń, który z ważnego powodu opuszcza szkołę przed końcem półrocza, otrzymuje świadectwo frekwentacyjne, w którem poświadcza się tylko jego zachowanie i pilność.

2. Szkoła dla przemysłu artystycznego.

Szkoła dla przemysłu artystycznego przysposabia pracowników inteligentnych w tych kierunkach przemysłu polegających na zasadach stylu i dobrego smaku, dla których istnieją w niej osobne szkoły zawodowe, tudzież podaje sposobność wydoskonalenia się w rysunku i modelowaniu, które są niezbędnie potrzebne, w wielu rodzajach pracy przemysłowej, wymagających gruntownej znajomości form artystycznych i biegłości technicznych w ich przedstawieniu.

Do szkół zawodowych II. *A)*, *B)*, *C)* i *E)* będą przyjęci uczniowie zwyczajni, którzy wykażą się świadectwem ukończo-

nej z dobrym postępem czteroklasowej szkoły pospolitej*), lub przy egzaminie wstępnym okażą przygotowanie odpowiadające ukończeniu takiej szkoły. Zwyczajnie wymaga się od ucznia wstępującego, żeby ukończył 14 rok życia; Dyrekcya może jednak wyjątkowo przyjąć ucznia poniżej lat 14, jeżeli zresztą posiada warunki przyjęcia.

Uczenice szkoły II. *D)* są bądź zwyczajne bądź nadzwyczajne. Uczenice zwyczajne uczęszczają na wszystkie przedmioty, objęte planem nauki; uczenice nadzwyczajne uczęszczają na naukę niektórych przedmiotów według planu osobnego, ułożonego w porozumieniu z Dyrekcyą. Od uczenicy zwyczajnej wymaga się przy przyjęciu świadectwa ukończonej szkoły czteroklasowej pospolitej lub okazania przy egzaminie wstępnym, że posiada wiadomości, odpowiadające ukończeniu takiej szkoły.

Przyjmowanie do nauki warsztatowej odbywa się według tych samych zasad, które podano wyżej w art. 1.

Opłaty szkolne od uczniów zwyczajnych wszystkich oddziałów, tudzież od uczenic zwyczajnych szkoły II. *D* (wynoszą: wpisowe 1 zł. za każdy rok szkolny i czesne 2 zł. za każde półrocze. Opłaty od uczenic nadzwyczajnych szkoły II. *D)* wynoszą: wpisowe 1 zł. za każdy rok szkolny i czesne 5 zł. za każde półrocze. Ubodzy a pilni uczniowie, tudzież uczenice zwyczajnej szkoły II. *D)* mogą być uwolnione od opłaty czesnego przez c. k. Namiestnictwo. Co do terminu wnoszenia opłat szkolnych i sposobu użycia wpisowego obowiązują przepisy art. 1.

Co do zaopatrywania się uczniów w przybory do rysowania i modelowania, co do wypożyczania narzędzi i materyałów do pracy, nakoniec co do świadectw i absolutoryów obowiązują przepisy analogiczne, zawarte w art. 1.

Dla uczenic szkoły II. *D)* mają obowiązywać przepisy następujące:

Uczenice mają się zaopatrzyć w przybory do rysowania i modelowania. Uczenicom zwyczajnym dostarcza szkoła mate-

*) Wskutek Reskr. J. E. Pana Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 21. czerwca 1894 L. 7755 winni uczniowie nowo wstępujący wykazać się **świadectwem uwolnienia od nauki codziennej w szkole ludowej.** Tylko u starszych kandydatów może w razie braku takiego świadectwa uwolnienia, nastąpić przyjęcie na podstawie osobnego egzaminu wstępnego.

ryałów do pracy; uczenice nadzwyczajne mają się same zaopatrzyć w te materyały, a w razie gdy je otrzymają w szkole, mają za nie zwrócić cenę zakupna. Roboty bieżące uczenic stanowią ich własność; wyroby skończone uczenic stają się własnością szkoły. Na wystawę robót szkolnych obowiązane są także uczenice nadzwyczajne roboty swoje oddawać.

Przy końcu każdego roku szkolnego otrzymują uczenice zwyczajne świadectwo roczne, a po odbyciu nauki absolutoryum. Uczenice mogą na żądanie otrzymać świadectwo frekwentacyjne; jeżeli uczenica nadzwyczajna zda egzamin z przedmiotów poszczególnych, natenczas otrzymuje świadectwo potwierdzające wynik tego egzaminu.

3. Sale publiczne rysunków i modelowania.

Do sal publicznych rysunku i modelowania przyjmuje się w miarę miejsca każdego, kto wykaże się, że przekroczył prawem przepisany wiek szkolny. Nauka stosuje się w każdym przypadku do potrzeb frekwentantów, lecz Dyrekcya w porozumieniu z nauczycielami czuwa nad tem, żeby tok nauki odpowiadał wymaganiom instrukcyi systematycznej.

Czesne wynosi 5 zł. za każdy rok szkolny; na wniosek Dyrekcyi może wyjątkowo nastąpić uwolnienie od opłaty czesnego przez c. k. Radę szkolną krajową.

Frekwentanci mają się zaopatrzyć w przybory do rysowania i modelowania; wzorów i modeli dostarcza szkoła.

Frekwentanci otrzymują na żądanie świadectwa frekwentacyjne od Dyrekcyi.

4. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Do szkoły przemysłowej uzupełniającej przyjmuje się uczniów którzy: 1. ukończyli z dobrym postępem naukę przygotowawczą (kurs przygotowawczy i pierwszą klasę) w ogólnej szkole uzupełniającej przemysłowej (allgemeine Fortbildungsschule); 2. wykażą się świadectwem ukończonej z dobrym postępem klasy

drugiej szkoły średniej*); 3 okażą przy egzaminie wstępnym przygotowanie, odpowiadające warunkowi pod 1. Nauka w tej szkole jest bezpłatna; przyborów do pisania, rysowania i modelowania dla ubogich uczniów dostarcza szkoła z funduszu, przeznaczonego na ten cel przez gminę miasta Lwowa.

Dyrekcyi przysługa prawo żądania od pracodawcy oświadczenia ustnego lub pisemnego, że swemu terminatorowi pozostawi czas, potrzebny na naukę szkolną. Uczniowie są obowiązani uczęszczać na naukę według planu tej szkoły.

Po upływie pierwszego roku szkolnego uczeń otrzymuje wykaz pilności i postępu, a po skończeniu nauki dwuletniej, świadectwo za cały czas nauki. Uczniom, posiadającym takie świadectwo, wolno uczęszczać nadal przez czas nieograniczony na naukę rysunku lub modelowania.

*) Uczniowie (terminatorzy), którzy ukończyli z dobrym postępem VI. klasę szkoły ludowej mogą być do szkoły przemysłowej uzupełniającej także przyjęci.

III. PLAN NAUKI.

a) Szkoła dla przemysłu murarskiego, ciesielskiego i kamieniarskiego.

(Plan nauki zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 4. czerwca 1895 L. 13177).

<table>
<tr><th rowspan="2">Kurs zimowy</th><th rowspan="2">Przedmiot</th><th colspan="3">Ilość godzin tygodniowo w szkole dla</th></tr>
<tr><th>Murarzy</th><th>Cieśli</th><th>Kamieniarzy</th></tr>
<tr><td rowspan="11">I.</td><td>Język polski</td><td colspan="3">3</td></tr>
<tr><td>Język niemiecki</td><td colspan="3">2</td></tr>
<tr><td>Rachunki</td><td colspan="3">5</td></tr>
<tr><td>Geometrya</td><td colspan="3">3</td></tr>
<tr><td>Rysunki geometryczne</td><td colspan="3">7</td></tr>
<tr><td>Fizyka i chemia</td><td colspan="3">2</td></tr>
<tr><td>Rysunki wolnoręczne</td><td colspan="3">8</td></tr>
<tr><td>Kaligrafia</td><td colspan="3">2</td></tr>
<tr><td>Konstrukcye budownicze</td><td colspan="3">4</td></tr>
<tr><td>Rysunki budownicze</td><td colspan="3">4</td></tr>
<tr><td>Razem</td><td colspan="3">40</td></tr>
<tr><td rowspan="12">II.</td><td>Język polski</td><td colspan="2">3</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Język niemiecki</td><td colspan="2">2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Arytmetyka i algebra</td><td colspan="2">5</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Nauka o rzutach i cieniach</td><td colspan="2">3</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Rysunki geometryczne</td><td colspan="2">5</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Fizyka i chemia</td><td colspan="2">3</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Rysunki wolnoręczne</td><td colspan="2">6</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Kaligrafia</td><td colspan="2">2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Konstrukcye budownicze</td><td colspan="2">5</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Rysunki budownicze</td><td colspan="2">8</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Modelowanie</td><td colspan="2">—</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Razem</td><td colspan="2">42</td><td>42</td></tr>
<tr><td rowspan="12">III.</td><td>Język polski (stylistyka przemysłowa)</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Język niemiecki (stylistyka przemysłowa)</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Prowadzenie ksiąg</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Nauka o rzutach i cieniach</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Rysunki geometryczne</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Rysunki wolnoręczne</td><td>6</td><td>6</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Konstrukcye budownicze</td><td>5</td><td>5</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Rysunki budownicze</td><td>12</td><td>12</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Formy architektoniczne</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Rysunki architektoniczne</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Modelowanie</td><td>—</td><td>—</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Razem</td><td>42</td><td>42</td><td>42</td></tr>
</table>

Kurs zimowy	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole dla Murarzy	Cieśli	Kamieniarzy
IV.	Język polski	2	2	2
	Rysunki wolnoręczne	6	6	6
	Konstrukcye budownicze	2	—	—
	Projektowanie (wykład)	4	—	—
	Projektowanie (rysunki)	14	20	20
	Miernictwo	3	3	—
	Budownictwo drogowe i wodne (wykład) . .	—	4	—
	Budownictwo drogowe i wodne (rysunki) . .	—	6	—
	Ekonomia budownicza i ustawy budownicze	3	3	—
	Budownictwo wiejskie	2	2	—
	Modelowanie	—	—	12
	Formy architektoniczne (wykład)	2	—	2
	Formy architektoniczne (rysunki)	4	—	4
	Razem . .	42	46	46
V.	Rysunki wolnoręczne	8	—	—
	Projektowanie (wykład)	2	—	—
	Projektowanie (rysunki)	26	—	—
	Budownictwo drogowe i wodne (wykład) . .	4	—	—
	Budownictwo drogowe i wodne (rysunki) . .	6	—	—
	Razem . .	46	—	—

b) Szkoła stolarstwa i ślusarstwa budowlanego

połączona z warsztatami.

(Plan nauki zatwierdzony reskryptem c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 8. października 1896 L. 18979.)

Kurs roczny	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole dla Stolarzy / Ślusarzy budowlanych
I.	Język polski i geografia	3
	Język niemiecki	3
	Rachunki	2
	Fizyka i chemia	2
	Geometrya	2
	Rysunki geometryczne	4
	Rysunki wolnoręczne	7
	Kaligrafia	2
	Prace w warsztatach (przeciętnie w roku) .	32
	Razem . .	57
II.	Język polski	3
	Język niemiecki	2
	Fizyka i chemia	1
	Nauka o rzutach i cieniach	3
	Rysunki geometryczne	5
	Rachunki	2
	Technologia	2
	Rysunki wolnoręczne	7
	Nauka o formach (wykład)	1
	Nauka o formach (rysunki)	1
	Prace w warsztatach (przeciętnie w roku) .	30
	Razem . .	57
III.	Język polski	2
	Język niemiecki	2
	Buchalterya	2
	Rachunki przemysłowe i układanie kosztorysów	2
	Nauka o formach architektonicznych (wykład)	2
	Nauka o formach architektonicznych (rysunki)	4
	Rysunki zawodowe	8
	Budownictwo (wykład)	2
	Prace w warsztatach (przeciętnie w roku) .	33
	Razem . .	57

c) Szkoła dla przemysłu artystycznego

w połączeniu z warsztatami dla stolarstwa meblowego, snycerstwa, tokarstwa i ślusarstwa artystycznego, wraz ze szkołą zawodową malarstwa dekoracyjnego i rzeźby dekor.

(Plan nauki zatwierdz. reskryptem Wys. c. k. Min. Wyzn. i Ośw. z dnia 8. października 1896 L. 18979.)

Kurs roczny	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole: Malarstwa dekoracyj.	Rzeźbiarst. dekoracyj.	Stolarstwa	Snycerstwa	Tokarstwa	Ślusarstwa
I.	Język polski i geografia	3	3	3	3	3	3
	Język niemiecki	3	3	3	3	3	3
	Rachunki	2	2	2	2	2	2
	Fizyka i chemia	2	2	2	2	2	2
	Geometrya	2	2	2	2	2	2
	Rysunki geometryczne	4	4	4	4	4	4
	Rysunki wolnoręczne	22	7	7	7	7	7
	Rzeźbiarstwo dekoracyjne (modelow.)	—	18	—	6	—	—
	Kaligrafia	2	2	2	2	2	2
	Prace warsztatowe (przeciętnie w roku)	—	—	32	26	32	32
	Razem . .	40	43	57	57	57	57
II.	Język polski	3	3	3	3	3	3
	Język niemiecki	2	2	2	2	2	2
	Fizyka i chemia	1	1	1	1	1	1
	Nauka o rzutach i cieniach (wykład)	3	3	3	3	3	3
	Rysunki geometryczne	5	5	5	5	5	5
	Rachunki	2	2	2	2	2	2
	Technologia	2	2	2	2	2	2
	Rysunki wolnoręczne	7	7	7	7	7	7
	Rzeźbiarstwo dekoracyjne (modelow.)	—	22	—	6	—	6
	Malarstwo dekoracyjne	10	—	—	—	—	—
	Nauka o formach ornamentalnych (wykład) . . .	1	1	1	1	1	1
	Nauka o formach ornamentalnych (rysunki) . . .	3	1	1	1	1	1
	Nauka o barwach	2	—	—	—	—	—
	Prace warsztatowe (przeciętnie w roku)	—	—	30	24	30	24
	Razem . .	41	49	57	57	57	57
III.	Język polski	2	2	2	2	2	2
	Język niemiecki	2	2	2	2	2	2
	Buchalterya	2	2	2	2	2	2
	Rach. przem. i układanie kosztorysów	2	2	2	2	2	2
	Nauka o formach architektonicznych (wykład) . . .	2	2	2	2	2	2
	Nauka o formach architektonicznych (rysunki) . . .	4	4	4	4	4	4
	Rysunki zawodowe	—	—	8	8	8	8
	Rzeźbiarstwo dekoracyjne (modelow.)	—	38	—	6	—	6
	Nauka o formach ornamentalnych (wykład) . . .	1	—	—	—	—	—
	Nauka o formach ornamentalnych (rysunki) . . .	1	—	—	—	—	—
	Anatomia	1	1	—	1	—	—
	Rysunki z modelu	9	—	—	—	—	—
	Malarstwo dekoracyjne	20	—	—	—	—	—
	Perspektywa (wykład)	1	—	—	—	—	—
	Perspektywa (rysunki)	2	—	—	—	—	—
	Prace warsztatowe (przeciętnie w roku)	—	—	35	28	35	29
	Razem . .	49	53	57	57	57	57

Kurs roczny	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole					
		Malarstwa dekoracyj.	Rzeźbiarst. dekoracyj.	Stolarstwa	Snycerstwa	Tokarstwa	Ślusarstwa
IV.	Język polski	2	2	2	2	2	2
	Rysunki zawodowe	—	10	10	10	10	10
	Rzeźbiarstwo dekorac. (modelowanie)	—	40	—	6	—	6
	Rysunki z natury	10	—	—	—	—	—
	Malarstwo dekoracyjne	18	—	—	—	—	—
	Projektowanie kosztorysów	8	—	—	—	—	—
	Praktyczne ćwiczenia	10	—	—	—	—	—
	Prace w warsztatach (przeciętnie w roku)	—	—	45	39	45	39
	Razem . .	48	52	57	57	57	57

*

d) Szkoła hafciarstwa i koronkarstwa.

(Plan nauki zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 8. października 1896 L. 18979).

Kurs roczny	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole	
		Haftów	Koronek
I.	Rysunui wolnoręczne	8	6
	Rysunki kroju	1	1
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	23½	29½
	Prowadzenie zapisków książkowych	2	—
	Przenoszenie wzorów na materye	2	—
	Razem	36½	36½
II.	Rysunki wolnoręczne i zawodowe	8	6
	Rysunki kroju	1	1
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	23½	29½
	Prowadzenie zapisków książkowych	2	—
	Przenoszenie wzorów na materye	2	—
	Razem	36½	36½
III.	Rysunki zawodowe	8	6
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	24½	30½
	Prowadzenie zapisków książkowych	2	—
	Przenoszenie wzorów na materye	2	—
	Razem	36½	36½
IV.	Rysunki zawodowe	8	—
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	24½	—
	Prowadzenie zapisków książkowych	2	—
	Przenoszenie wzorów na materye	2	—
	Razem	36½	—

IV. PROGRAM NAUKI

A) W SZKOLE DLA PRZEMYSŁU BUDOWLANEGO

(zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 4. czerwca 1895 L. 13.177)

na oddziale

a) dla murarstwa,
b) dla ciesielstwa,
c) dla kamieniarstwa.

Język niemiecki

we wszystkich oddziałach wspólnie.

I. Kurs półroczny

(2 godziny tygodniowo).

Ćwiczenia w głośnem i poprawnem czytaniu, ćwiczenia w rozmowie na podstawie podręcznika, z zakresu życia codziennego i przemysłowego.

Ćwiczenia w poprawnem powtarzaniu czytanych ustępów. Okolicznościowe powtarzanie gramatycznych reguł.

Przy nauce posługuje się nauczyciel językiem niemieckim.

Pisemne wypracowania i zadania w klasie ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb przemysłowca.

II. Kurs półroczny

(2 godziny tygodniowo).

Opowiadania ustępów ciągłej treści. Ćwiczenia w rozmowie. Uczenie się na pamięć stosownych ustępów. Wypracowania pisemne z zakresu przemysłu.

Przy nauce posługuje się nauczyciel językiem niemieckim.

III. Kurs półroczny

(2 godziny tygodniowo).

Dalszy ciąg i zakończenie stylistyki przemysłowej. Ćwiczenia w rozmowie.

Przy nauce posługuje się nauczyciel językiem niemieckim.

Język polski

I. Kurs półroczny

(3 godziny tygodniowo).

Ćwiczenia w czytaniu, objaśnianiu i opowiadaniu ustępów czytanych treści opowiadającej i historycznej z podręcznika. Zadania szkolne tylko w klasie robione. Streszczanie czytanych w klasie ustępów w formie opowiadającej. Najważniejsze wiadomości z oro-, hydro- i topografii, ze szczególnem uwzględnieniem Europy, a przedewszystkiem monarchii austryacko-węgierskiej, tudzież Galicyi.

II. Kurs półroczny

(3 godziny tygodniowo).

Dalszy ciąg ćwiczeń w objaśnianiu i opowiadaniu życiorysów znakomitych ludzi z zakresu rzemiosł, przemysłu, historyi tudzież ważnych pod względem technicznym wynalazków.

Język polski i stylistyka przemysłowa

we wszystkich oddziałach wspólnie.

III. Kurs półroczny

(3 godziny tygodniowo).

Styl w listach, tytułowania, adresy, podania do władz i t. p. Objaśnianie trudniejszych ustępów z podręcznika. Jako zadania szkolne używają się do wypracowania z zakresu przemysłu na papierze listowym i na odnośnych oryginalnych formularzach.

IV. Kurs półroczny

(2 godziny tygodniowo).

Dalszy ciąg wypracowań ze stylistyki przemysłowej. Czytanie z podręcznika ustępów dotyczących albo specyalnych zawodów ucznia, lub z nimi w związku będących, albo odnoszących się do ogólnego wykształcenia.

Rachunki

we wszystkich oddziałach wspólnie.

I. Kurs półroczny

(5 godzin tygodniowo).

Układ metryczny, cztery działania liczbami dziesiętnemi, niemianowanemi i mianowanemi; mnożenie i dzielenie przez 10, 100, 1000 i t. d. Określenie i obliczanie procentu i promille. Sprowadzenie liczb wielorakich do jednego miana i odwrotnie. Rachunek wnioskowania. Praktyka włoska. Średnia arytmetyczna. Liczne ćwiczenia szkolne rachunkowe, odnoszące się do 4 działań liczbami dziesiętnemi, wzięte z zakresu analizy cen budowlanych. Obliczania przy oszacowaniu realności w sprawach hipoteki, ksiąg gruntowych lub kupna i dla celów asekuracyi. Amortyzacya budynku. Rachunki z zakresu kasy chorych. O ułamkach zwyczajnych. Zamiana ułamków zwyczajnych na dziesiętne. Podzielność liczb. Skracanie i rozszerzanie ułamków. Cztery działania ułamkami zwyczajnymi. O stosunkach prostych, odwrotnych i złożonych. Reguła trzech i rachunek procentu. O liczbach stosunkowych i ich zastosowaniu. Rozwiązywanie równań liczebnych pierwszego stopnia z jedną niewiadomą. Zastósowanie równań. Rozwiązywanie tak zwanych zagadnień algebraicznych z jedną niewiadomą.

Geometrya

we wszystkich oddziałach wspólnie.

I. Kurs półroczny

(tygodniowo 3 godziny wykładu, 7 godzin rysunków).

Wykład. Zasadnicze pojęcie o bryłach, powierzchniach i liniach. O kątach. Figury płaskie. Przystawanie i podobieństwo figur płaskich. O trójkątach i czworokątach. O wielokątach i kole. O bryłach prostych. Konstrukcye linii prostopadłych i równoległych. Przenoszenie kątów; kopiowanie figur. Konstrukcye elipsy, linii jajowej, koszowej. spiralnej i ślimacznicy. Rysowanie figur i brył w pewnej skali.

Rysunki geometryczne. Objaśnianie sposobów użycia różnych narzędzi rysowniczych. Ćwiczenia w wyciąganiu grafionem linii prostych i łuków. Szrafirowanie. Nakładanie płaszczyzn farbami. Ornamenta geometryczne.

Rysunki wolnoręczne.

I. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 8 godzin).

Geometryczny i stylizowany ornament roślinny, tudzież połączenie obu ornamentów, częścią według wzorów rysowanych na tablicy szkolnej, częścią według wzorów na papierze. Przy wykonaniu zwraca się uwagę na staranne wykończanie konturów, najprzód w ołówku później tuszem i piórem. Wszystkie proste wyciągają się linią.

II. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 6 godzin).

Rysowanie ornamentów płaskich. Sposób wykonania: Wyciąganie konturów tuszem. Cieniowanie metodą wiszerkową i zakładanie cieniów ołówkiem lub kredką bez zacierania, wreszcie nakładanie w płaszczyznach farbami przeźroczystemi. Rysowanie z wolnej ręki brył geometrycznych na podstawie zasad perspektywy, według stósownych modeli w odpowiedniem stopniowaniu. Objaśnianie zjawisk perspektywy i oświetlenia.

III. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 6 godzin).

Dalszy ciąg rysowania perspektywicznego z natury: brył liści akantusowych, rozet, cokółów, grzemsów i t. p. Rysowanie ornamentów z modeli plastycznych. Cieniowanie wykonywa się za pomocą ołówka i farby w sposób najprostszy.

IV. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 6 godzin).

Dalszy ciąg rysowania podług modeli gipsowych jak: gzemsów, kapiteli, pilastrów, ornamentów, fryzów, wolnych zakończeń i t. p. Wszystkie przedmioty wykonywa się farbą, piórem gęsiem i trzcinowem w rozmiarach powiększonych lub pomniejszonych.

V. Kurs półroczny

w oddziale *a)*

(tygodniowo 8 godzin).

Projektowanie ornamentów budowlanych w rozmaitych stylach i według rozmaitych metod.

Kaligrafia.

I. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 2 godziny).

Ćwiczenia w zwykłem piśmie łacińskiem i niemieckiem, tudzież w pisaniu liczb arabskich i rzymskich. Pismo igiełkowe i rondowe.

II. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 2 godziny).

Dalszy ciąg ćwiczeń w piśmie rondowem, igiełkowem i blokowem.

Nauki przyrodnicze.

I. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 2 godziny).

Objaśnienie zjawisk w przyrodzie. Ciało fizyczne i jego własności ogólne. Własność ciał stałych, płynnych i lotnych. Najważniejsze wiadomości z nauki o cieple. O sile, ruchu i równowadze ciał. Środek ciężkości. O pracy mechanicznej. Maszyny proste i ich zastosowanie. Motory wodne i parowe. Niektóre wiadomości z geografii fizycznej.

II. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 3 godziny).

Zasadnicze wiadomości z nauki o głosie i świetle. Ucho i oko. O magnetyzmie i elektryczności ze szczególnem uwzględnieniem zastósowania w praktyce. Galwanoplastyka. Dzwonki elektryczne i motory elektryczne. Zjawiska chemiczne. O ciałach chemicznie pojedyńczych i złożonych. Opis najważniejszych ciał, mających zastosowanie w przemyśle i sposób ich otrzymywania.

Miernictwo.

IV. Kurs półroczny

w oddziałach *a)* i *b)*

(tygodniowo 3 godziny).

Wytyczanie i pomiar linii prostej. Łaty, łańcuchy, taśmy. Wytyczanie kątów. Węgielnice. Zdjęcie i pomiar mniejszych obszarów. Stolik mierniczy. Libela i luneta. Niwelowanie i instrument niwelacyjny. Zadania praktyczne w polu.

Nauka o rzutach i cieniach.

II. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 3 godziny wykładu i 5 godzin rysunków).

Rzuty punktu, linii prostej i płaszczyzny. Rzuty brył i ich siatki. Siatki dachów. Przenikanie brył.

III. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 2 godziny wykładu i 4 godziny rysunków).

Konstrukcya cieniów własnych i rzuconych ze szczególnem uwzględnieniem form, nadarzających się w zawodzie ucznia.

Perspektywa równoległa i rzuty aksonometryczne.

Budownictwo.

I. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 4 godziny wykładu i 4 godziny rysunków).

Oznaczenia techniczne, przyjęte w budownictwie. Materyały budowlane (kamień i drzewo). Rodzaje murów. Wytrzymałość murów. Wyznaczenie grubości murów. Wzmacnianie murów. Wiązania kamienne. Mury z kamieni polnych łamanych i ciosowych. Mury z cegieł i ich rodzaje. Posadzki i sufity. Żelazo i inne materyały, używane w przemyśle budowlanym. Niektóre zwykłe połączenia żelazne.

Rysunki budowlane. Szczegółowe przedstawienie treści nauki w rysunkach, wykonanych w sposób techniczny, używany w praktyce z odpowiedniem oznaczeniem wymiarów na podstawie danych zadań i ćwiczeń.

II. Kurs półroczny

w oddziałach *a)* i *b)*

(tygodniowo 5 godzin wykładu i 8 godzin rysunków).

Dalszy ciąg konstrukcyi budowlanych. Wysady i filary w murach, filary okienne, drzwiowe i wolno stojące. Mury ko-

minowe i wentylacyjne. Kominy fabryczne. Mury ilzolacyjne. Mury z pustych cegieł. Mury ozdobne i cokóły. Wyznaczenie rozmiarów belek i innego drzewa budulcowego. Wzmacnianie belek. Ściany z drzewa i ściany ryglowe. Pokłady belek. Konstrukcye stropów drewnianych i podłóg. Różne konstrukcye więzby dachowej, gzemsy okapowe i zakładanie rynien. Konstrukcya i obliczanie schodów z kamienia i drzewa. Konstrukcye sklepień, otworów okiennych i drzwiowych. Łuki, mury oporowe. Pojęcie linii ciśnienia.

W oddziale *c)*

(tygodniowo 3 godziny wykładu i 6 godzin rysunków).

Szczegółowe objaśnianie własności i znachodzenia się kamieni naturalnych, ze szczególnem uwzględnieniem stosunków miejscowych. Zaprawy i kity. Narzędzia kamieniarskie. Sposoby wydobywania kamieni w łomach. Konstrukcye schodów z kamienia ciosowego. Obliczania schodów. Osadzanie stopni i obrobionych kamieni ciosowych. Szablony.

Rysunki we wszystkich oddziałach wspólnie.

Szczegółowe opracowanie rysunkowe przedmiotu wykładanego według danych programów i szkiców w sposób używany w praktyce, z uwzględnieniem oddziału, do którego uczeń należy.

III. Kurs półroczny

w oddziale *a)*

(tygodniowo 5 godzin wykładu i 12 godzin rysunków).

Dalszy ciąg nauki o konstrukcyach sklepień. Sposób przedstawiania ich w planach budowlanych. Sklepienie kolebkowe, krzyżowe, klasztorne, nieckowe, zwierciadlane i kopułowe. Sklepienia pruskie i czeskie. Sklepienia pomiędzy trawersami i gurtami. Zakładanie okien piwnicznych, zasklepianie kurytarzy. Krążyny pod łuki i sklepienia. Stropy ogniotrwałe. Balkony i okna z użyciem żelaza.

W oddziale *b)*

(tygodniowo 5 godzin wykładu i 12 godzin rysunków).

Dalszy ciąg konstrukcyi drzewnych, wiązania wiszące i rozpierające. Rusztowania. Konstrukcye dachów skombinowa-

nych na większe rozpiętości. Dachy mansardowe, wieżowe i kopułowe. Konstrukcye schodów drewnianych w trudniejszych wypadkach.

w oddziale *c)*

(tygodniowo 4 godziny wykładu i 8 godzin rysunków).

Sposób wykonywania balkonów, gzemsów, obramień okiennych i drzwiowych w kamieniu, Sposoby osadzania kamieni ciosowych z użyciem zwykłych do tego przyrządów. Gotyckie laskowanie i gotyckie sklepienie z gurtami kamiennymi.

Rysunki w oddziałach *a), b), c* wspólnie jak na II. kursie półrocznym.

IV. Kurs półroczny

(tygodniowo 2 godzin wykładu).

Urządzenia wewnętrzne. Zakładanie wychodków różnych systemów i konstrukcyi. Klosety wodne, systemy wywożenia ekskrementów, kanały i beczki kloakowe. Komórki wychodkowe. Okna, drzwi, bramy, sposób ich wykonywania i osadzania. Ogrzewanie i przewietrzanie pomieszkań. Piece, ogniska, piece do pieczenia, zamurowanie kotłów parowych. Oświetlanie, wodociągi, zakładanie studzien.

Algebra i arytmetyka.

II. Kurs półroczny

w oddziałach *a), b), c)*,

(tygodniowo 5 godzin).

Cztery działania algebraiczne. Działania na ułamkach algebraicznych. Równania algebraiczne stopnia pierwszego z jedną i dwiema niewiadomemi. Powierzchnia kwadratu. Wprowadzenie pojęcia drugiej potęgi. Wyciąganie drugiego pierwiastka. Twierdzenie Pytagorasa i jego zastosowania. Ogólne formuły do obliczania powierzchni figur płaskich i zastosowanie tych formuł do zagadnień praktycznych. Wyszukiwanie pojedyńczych elementów z tych formuł ogólnych. Objętość sześcianu. Pojęcie trzeciej potęgi. Wyciąganie trzeciego pierwiastka. Ogólne formuły

do obliczania objętości brył geometrycznych i zastosowanie tych formuł do zagadnień z praktyki budowlanej. Obliczanie ciężaru bezwzględnego z objętości i ciężaru gatunkowego z zastosowaniem do obliczenia przekroju filarów murowanych dla danego obciążenia. Ćwiczenia rachunkowe mające na celu wprawę w zastosowaniu wzorów algebraicznych mechaniki budowniczej, a mianowicie wzorów na wytrzymałość belek, dźwigarów i sklepień według danych formuł. Pojęcie o obliczaniach z zakresu ogrzewania i powietrzania pomieszkań według danych wzorów.

Buchalterya.

III. Kurs półroczny

w oddziałach *a), b), c),*

(tygodniowo 2 godziny).

Zasadnicze wiadomości o wekslach. Objaśnienie ksiąg rachunkowych niezbędnych w przemyśle budowlanym. Praktyczne ćwiczenia w zapisywaniu i zamykaniu ksiąg rachunkowych, tudzież zestawienie rocznego bilansu

Nauka o formach architektonicznych.

III. Kurs półroczny

w odziałach *a), b), c),*

(tygodniowo 2 godziny wykładu i 4 godziny rysunków).

Pojęcie form architektonicznych w porównaniu z geometrycznemi. Konieczność połączenia form architektonicznych z konstrukcyą. Rozmaite sposoby rysowania, charakterystyka elementów architektonicznych w rozmaitych stylach. Zewnętrzna strona budowli. Podbudowa, ściana, odgraniczenie i podział płaszczyzny ściennej. Podział w kierunku poziomym: gzemsy cokółowe, parapetowe. Podział w kierunku pionowym: lizeny, filary, pilastry. Otwory w murach i ich ukształtowanie architektoniczne. Szczegóły architektoniczne.

Rysunki. Przedstawienie na rysunku przedmiotu nauki, podług odnośnych programów i szkiców z zastosowaniem tychże do zawodu ucznia. Rysowanie elementów architektonicznych,

gzemsów oraz poszczególnych motywów architektonicznych. Szczegóły w naturalnej wielkości. Ćwiczenia w zdjęciach szczegółów architektonicznych z natury.

IV. Kurs półroczny

w oddziałach *a), c),*

(tygodniowo 2 godziny wykładu i 4 godziny rysunków).

Porządki architektoniczne. Kolumna, filar i pilaster, jako motywa architektoniczne podziału w kierunku pionowym. Dolna średnica jako miara zasadnicza do członkowania architektonicznego. Rodzaje stylów. Krótki pogląd na styl w czasach greckich, rzymskich i w czasie odrodzenia (renesansu). Zasady w porządkach rzymskich i z czasów renesansu podług Vignoli. Porządek toskański, dorycki, joński i koryncki. Kapitele złożone (kompozytowe). Ukształtowanie facyat, rozczłonkowanie facyat w kierunku pionowym. Domy parterowe i kilkopiętrowe. Rozczłonkowanie facyaty w kierunku poziomym. Członki wiążące, podział okien, ryzality (wysady), lizeny, pilastry. Górne zakończenia budowli. Zastosowanie ornamentu na całym budynku. Czystość stylu.

Rysunki. Szczegółowe przedstawienie w rysunkach przedmiotu wykładanego według danych programów i szkiców stosownie do zawodu poszczególnych uczniów. Rysowanie porządków architektonicznych. Facyaty, różne szczegóły, tablice pamiątkowe, pomniki, nagrobki i t. p.

Ćwiczenia w zdjęciach z natury przedmiotów architektonicznych i szczegółów.

Modelowanie.

II. Kurs półroczny

w oddziale *c),*

(tygodniowo 4 godziny).

Kopiowanie w glinie najprostszych motywów liściowych z modeli gipsowych.

III. Kurs półroczny

w oddziale *c)*,

(tygodniowo 5 godzin).

Kopiowanie trudniejszych ornamentów z modeli gipsowych, oraz ćwiczenia w modelowaniu wprost w gipsie dłutem ornamentowanych motywów architektonicznych, jak: gzemsy, ukoronowania, wnęki i t. p.

IV. Kurs półroczny

w oddziale *c)*,

(tygodniowo 12 godzin)

Dalszy ciąg ćwiczeń z III. kursu półrocznego. Uczniowie zdolniejsi kopiują części ciała ludzkiego i zwierzęcego, celem użycia ich w kompozycyach ornamentalnych.

Ekonomia budownicza.

IV. Kurs półroczny

w oddziałach *a)* i *b)*,

(tygodniowo 3 godziny).

Roboty poprzedzające rozpoczęcie budowy: Projekt, kosztorys, kontrakt, podanie o konsens, komisya budowlana, oddanie robót.

Roboty podczas wykonania budowy: kierownictwo i prowadzenie budowli. Roboty po ukończeniu budowy: zamknięcie rachunków, kolaudacya.

Nauka odbywa się na podstawie przepisów obowiązującej ustawy budowniczo-policyjnej i wymagań hygieny.

Sporządzanie kosztorysów do mniejszych projektów.

Budownictwo wiejskie.

IV. Kurs półroczny

w oddziale *a)* i *b)*.

Zakładanie budynków gospodarczych jak: stodół, piwnic, szop, stajen, obór, owczarni, chlewów, kurników, cieplarni, lo-

downi, z zastósowaniem się do miejscowych stosunków i racyonalnego sposobu wykonania.

Z tego zakresu wykonywa się projekta w godzinach rysunkowych na IV., względnie na V. kursie półrocznym.

Budownictwo drogowe i wodne.

IV. Kurs półroczny w oddziale *b)*
V. „ „ „ „ *a)*

(tygodniowo 4 godziny wykładu i 6 godzin rysunków).

Budownictwo drogowe.

Cel, korzyści i podział dróg. Spad i szerokość drogi. Profil podłużny i poprzeczny. Szkarpy i ich ubezpieczenie. Rowy i przepusty. Konstrukcya zwyczajnych mostów belkowych i filarów mostowych z drzewa, mosty kamienne.

Budownictwo wodne.

Ubezpieczenie brzegów, ostrogi, tamy, opaski, przekopy i groble. Jazy drewniane i murowane, szluzy. Zbiorniki wody, klauzy.

Opracowanie różnych łatwych zdań praktycznych z kosztorysami.

Projektowanie budowli.

IV. Kurs półroczny

w oddziale *a)*

(tygodniowo 4 godziny wykładu).

Zakładanie budynków w ogólności. Wymagania, jakie się stawia do dobrych pomieszkań pod względem hygieny i użytkowania ubikacyi, rozmieszczenia mebli, pieców, drzwi i okien. Zakładanie wejść, wjazdów, westybulów, schodów, wychodków. Łączenie ubikacyi między sobą. Ubikacye mieszkalne, gospodarcze, publiczne lokale, sklepy.

Rysunki z projektowania

w oddziale *a)*

(tygodniowo 14 godzin).

Projektowanie domów wiejskich dla robotników i dworków, skromniejszych budynków szkolnych, według danych pro-

gramów i szkiców w prostych liniach. Specyalne opracowanie projektów odbywa się w sposób w praktyce używany.

w oddziale *b)*,

(tygodniowo 20 godzin rysunków).

Projektowanie skombinowanych wiązań dachowych, domów drewnianych i ryglowych z zakresu budowli wiejskich. Projektowanie domów na przedmieściach, zakładanie werand, altan, dymników, balkonów, kurników i t. p., w sposób taki sam, jak w oddziale *a)*.

w oddziale *c)*.

(tygodniowo 20 godzin rysunków).

Projektowanie obramień drzwiowych i okiennych, portali, balkonów, konsol, nagrobków, studzien, waz, cokołów i t. p. z wykonaniem odnośnych szczegółów i szablonów w naturalnej wielkości. Sporządzanie wykazów materyału odnośnych robót.

V. Kurs półroczny

w oddziale *a)*

(tygodniowo 2 godziny wykładu i 26 godzin rysunków),

Projektowanie skromniejszych domów miejskich w większym zakresie i o kilku piętrach. Projektowanie skromniejszych will i domów z publicznymi lokalami, sklepami i warsztatami. Przebudowania budynków i zdarzające się przytem roboty.

Sposób rysowania odpowiada zupełnie sposobowi w praktyce używanemu.

PROGRAM NAUKI

B) W SZKOŁACH ZAWODOWYCH DLA ŚLUSARSTWA I STOLARSTWA BUDOWLANEGO

oraz

C) DLA WSZYSTKICH SZKÓŁ ZAWODOWYCH PRZEMYSŁU ARTYSTYCZNEGO

(zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 8. października 1896 L. 18979).

Język polski*)

I. Rok. Włącznie z geografią 3 godziny tygodniowo.

Ćwiczenia w czytaniu, objaśnianiu i opowiadaniu ustępów treści opowiadającej, opisującej i historycznej. Najważniejsze wiadomości z oro- hydro- i topografii kuli ziemskiej, z szczególnem uwzględnieniem Europy a mianowicie monarchii austryacko-węgierskiej. Rozwój przemysłowy i stosunków handlowo-przemysłowych poszczególnych narodów i krajów monarchii.

Jako zadania szkolne: Krótkie streszczenie czytanych ustępów w formie opowiadającej.

II. Rok. 3 godziny tygodniowo.

Dalszy ciąg ćwiczeń w czytaniu, objaśnianiu i opowiadaniu życiorysów wybitnych mężów na polu przemysłu, rozwoju rękodzieł i ważniejszych wynalazków technicznych. Monografie historyczne. Zadania szkolne z zakresu czytanych ustępów. Początki stylistyki kupieckiej i przemysłowej.

III. Rok. 2 godziny tygodniowo.

W jednej godzinie ćwiczenia w pisaniu listów kupieckich, tytułowań, adresów, podań do władz itp.

W drugiej godzinie czytanie i przerabianie trudniejszych ustępów z podręcznika, tak treści ekonomicznej, jakoteż dotyczących ogólnego wykształcenia.

---

*) Tam gdzie szkoła zawodowa nie jest wyraźnie zaznaczoną, odbywa się nauka na wszystkich działach wspólnie.

Zadania: Wypracowania podań, kwitów i innych dokumentów na odnośnych oryginalnych formularzach. Od czasu do czasu wypracowania szkolne na temat wolny, z zakresu lektury szkolnej.

IV. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Dalszy ciąg i uzupełnienie wypracowań z III. roku.

Język niemiecki.

I. Rok. 3 godziny tygodniowo.

Czytanie i objaśnianie łatwiejszych ustępów niemieckich ciągłej treści. Krótkie pytania i odpowiedzi z czytanych ustępów. Uczenie się na pamięć ustępów czytanych. Opowiadanie a względnie streszczanie czytanych ustępów. Ćwiczenia w rozmowach z zakresu handlu i przemysłu. Tłumaczenie na polskie i okolicznościowe powtarzanie odnośnych reguł gramatycznych.

Szkolne wypracowania pisemne. Ćwiczenia ortograficzne z uwzględnieniem obcych wyrażeń, powtarzających się w życiu przemysłowem. Odpowiedzi na stawiane pytania z lektury. Swobodne streszczanie ustępów czytanych, a od czasu do czasu tłumaczenia z polskiego, zastósowane do lektury.

II. Rok. 2 godziny tygodniowo

Czytanie, objaśnianie, streszczanie, uczenie się na pamięć i tłumaczenie niemieckich ustępów tak treści historycznej, jakoteż z zakresu handlu i przemysłu. Pogadanki jak na I. roku. Pisemne wypracowania szkolne. Streszczanie ustępów czytanych.

III. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Najważniejsze wiadomości z korespondencyi i stylistyki kupieckiej wraz z objaśnieniem i pisaniem urzędowych formularzy. Czytanie stósownych ustępów i streszczanie tychże z podręcznika.

Rachunki.

I. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Austryackie miary i wagi. Waluta krajowa i monety zagraniczne; cztery działania liczbami całkowitemi i ułamkami dziesiętnymi; podzielność liczb, największa wspólna miara i najmniejsza wspólna wielokrotność. Cztery działania ułamkami

zwyczajnymi i zamiana ułamków zwyczajnych na dziesiętne. Zamiana liczb wielorakich na jednomienne i odwrotnie. Stosunki i proporcye, reguła trzech: praktyka włoska, rachunek spółki, reguła mięszaniny, reguła łańcuchowa, rachunek procentu i terminu. Brutto, tara, rabat i skonto.

II. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Obliczenie powierzchni figur płaskich i objętości brył geometrycznych. Określenie drugiej i trzeciej potęgi. Wyciąganie pierwiastków kwadratowych i sześciennych. Przerabianie licznych przykładów z praktyki przemysłowej i z materyału naukowego I. roku.

Rachunki przemysłowe i układanie kosztorysów.

III. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Obliczanie cen zakupna materyałów surowych na podstawie danych faktur i obliczanie cen sprzedaży wyrobów gotowych, z uwzględnieniem wszystkich ważnych momentów. Układanie kosztorysów.

Buchalterya.

III. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Określenie i znaczenie wekslu. Objaśnienie, urządzenie i prowadzenie najważniejszych ksiąg rachunkowych przemysłowca, w połączeniu z praktycznemi ćwiczeniami w zapisywaniu i zamykaniu ksiąg, tudzież zestawienie rocznego bilansu.

Geometrya i rysunki geometryczne.

I. Rok. 2 godziny wykładu i 4 godziny rysunków tygodniowo.

Zasadnicze pojęcia o liniach, powierzchniach i kątach. Przystawanie figur wraz z zastósowaniem. Umiarowe wielokąty. Obliczenia koła, obwodu i powierzchni figur płaskich.

Twierdzenie Pythagorasa i jego zastósowanie. Podobieństwo figur i tegoż zastósowanie.

Rysunki geometryczne obejmują:

Objaśnienie sposobu użycia potrzebnych narzędzi rysowniczych, najważniejsze zadania konstrukcyjne z planimetryi. Używane konstrukcye elipsy, linii koszowych i spiralnych. Ćwiczenia w użyciu podziałek (powiększanie i pomniejszanie). Kombinacye form geometrycznych w celu zdobienia płaszczyzn. Nakładanie płaszczyzn farbami.

Nauka o rzutach i cieniach.

II. Rok. 3 godziny wykładu, 5 godzin rysunków tygodniowo.

Zasadnicze pojęcia o rzutach w ogóle na podstawie poglądu i z modeli. Rzuty punktu i prostej. Przedstawienie płaszczyzny. Najważniejsze zasadnicze zadania, dotyczące punktu, prostej i płaszczyzny i ich wzajemnych związków, o ile one ważne są w praktyce. Przedstawienie linii krzywych a w szczególności koła i linii śrubowej. Przedstawienie brył w różnych położeniach względem płaszczyzny rzutowej. Przekroje płaskie i przenikania brył na podstawie zagadnień praktycznych.

Rozwijanie powierzchni brył geometrycznych Przybliżone rozwijanie powierzchni brył obrotowych. Rzuty ukośne i zdjęcia z modeli przedmiotów naturalnej wielkości w rozmaitych podziałkach. Konstrukcya cieniów własnych i rzuconych ze szczególnem uwzględnieniem form zdarzających się w zawodzie ucznia.

Fizyka i chemia.

I. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Objaśnienie zjawisk w przyrodzie. Ciało fizyczne i jego własności ogólne. Własności ciał stałych, płynnych i lotnych. Najważniejsze wiadomości z nauki o cieple. Ruch i równowaga ciał. Środek ciężkości. Praca mechaniczna. Maszyny proste i ich zastósowanie. Różne motory. Zasadnicze wiadomości z nauki o głosie i o powietrzu. Narzędzia głosu. Ucho i oko. Zasadnicze wiadomości i praktyczne użycie przyrządów fotograficznych. O magnetyzmie i elektryczności, ze szczególnem uwzględnieniem zastósowania w praktyce. Galwanoplastyka. Dzwonki elektryczne. Telegraf i telefon.

II. Rok. 1 godzina tygodniowo.

Zjawiska chemiczne. O ciałach chemicznie prostych i złożonych. Opis najważniejszych połączeń chemicznych, mających zastósowanie w przemyśle i sposób ich otrzymania.

Rysunki wolnoręczne

dla wszystkich szkół zawodowych z wyjątkiem szkoły zawodowej dla malarzy dekoracyjnych.

I. Rok. 7 godzin tygodniowo.

Nauka rozpoczyna się od kopiowania liści stylizowanych, narysowanych na tablicy szkolnej. Następują rozety liściowe

w formach geometrycznych, ornamenta bieżące, wstęgi, obramienia i ornamenta swobodne.

Najważniejsze wiadomości z nauki o barwach. Przy rysunkach z wzorów uwzględnia się według możności ważniejsze potrzeby zawodu ucznia. Przy nauce powyższej zwraca się szczególnie uwagę uczniów na budowę ornamentu.

Sposoby przedstawienia: Wyciąganie konturów grubemi liniami ołówkiem i piórem. Cieniowanie metodą wiszerkową i zakładanie cieniów ołówkiem lub kredką bez zacierania, wreszcie nakładanie w płaszczyznach farbami przeźroczystemi.

Wolnoręczne rysunki perspektywiczne według modeli z drzewa, jakoteż według grup, złożonych w tym celu z odnośnych modeli.

II. Rok. 7 godzin tygodniowo.

Rysunki wolnoręczne z modeli.

Rysowanie wzorów ornamentalnych w konturach, następnie z uwzględnieniem światła i cieniów różnymi materyałami i różnymi sposobami, odpowiednio do zawodu ucznia.

Uczniowie zdolniejsi rysują z wyrobów przemysłowych albo z odlewów tychże, zastósowanych do zawodu ucznia.

Rysunki zawodowe w oddziale artystycznym.

III. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Stolarze, ślusarze i tokarze rozpoczynają naukę kopiowaniem najprostszych wzorów odnośnego przemysłu i przechodzą następnie do przedmiotów trudniejszych i bogatszych.

IV. Rok. 10 godzin tygodniowo.

Dalszy ciąg kopiowania przedmiotów z zakresu artystyczno-przemysłowego, wykonanie potrzebnych przekrojów, szczegółów i profilów, tudzież połączeń konstrukcyjnych w rozmiarach pomniejszonych, albo w wielkości naturalnej.

Zdjęcia przedmiotów gotowych z natury i przedstawienie ich we wszystkich widokach i przekrojach, w wielkości naturalnej albo w innych rozmiarach. W szczególności rysują według wzorów, a później według gotowych przedmiotów, stolarze:

okna, drzwi, bramy, meble; ślusarze: zamki, okucia drzwi i okien, ozdoby, kraty, rozety, wnęki, konsole, narzędzia kominkowe, latarnie, świeczniki itp.; tokarze: rożne toczone przedmioty do codziennego użytku służące i zbytkowe.

Konstrukcye budownicze

dla stolarzy budowlanych.

III. Rok. 2 godziny wykładu.

Wiązania drzewne zastósowane w stolarstwie budowlanem i meblowem. Różne konstrukcye schodów, drzwi i bram. Konstrukcye okien, żaluzyi, parkietów, podłóg, wykładanie ścian, sufitów, okien wystawowych itp.

Konstrukcye budownicze

dla ślusarzy budowlanych.

III. Rok. 2 godziny wykładu.

Połączenie żelaza. Sporządzanie klamer, łączników, haków i śrub. Konstrukcye zamków, okuć do drzwi, bram i okien. Konstrukcye okien żelaznych, krat, zakończeń dachów, piorunochronów, krzyżów wieżowych, schodów, balkonów, balustrad itp.

Rysunki zawodowe

dla ślusarzy budowlanych.

III. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Rysunki okuć okien i drzwi, jakoteż zamków prostych konstrukcyi, według wzorów i modeli, z uwzględnieniem sposobu przedstawienia używanego w warsztatach. Dokładne przedstawienie przedmiotu tak z modeli jak i ze zdjęć z natury, w widokach, przekrojach i zarysach głównych w pomniejszeniu lub w wielkości naturalnej.

Rysunki zawodowe

dla stolarzy budowlanych.

III. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Rysunki z zakresu wykładanego przedmiotu według szkiców, wzorów i modeli tak w pomniejszeniu, jakoteż w wielkości naturalnej z uwzględnieniem sposobu przedstawienia perspektywicznego.

Rysunki wolnoręczne

w szkole zawodowej dla malarzy dekoracyjnych.

I. Rok. 22 godzin tygodniowo.

Nauka gromadna. Rysowanie stylizowanego ornamentu według rysunku na tablicy szkolnej. Szczególną uwagę zwraca się na staranne wykonanie konturów tak co do formy, jakoteż i co do techniki najpierw ołówkiem, potem piórem.

Ćwiczenia w nakładaniu rysunku różnemi łatwo zestawić się dającemi farbami wodnemi, przyczem objaśnia się uczniom zasady podziału płaszczyzn. Krótki pogląd na zjawiska oświetlenia. Praktyczna nauka o mięszaniu farb.

Nauka gromadna. Rysowanie brył geometrycznych z wolnej ręki. Wyjaśnienie zjawisk perspektywy. Uczniowie, którzy nabyli wprawy w powyższych wiadomościach, rysują według łatwiejszych modeli gipsowych.

Uwaga: Zdolniejsi uczniowie rysują nadto według osobnych wzorów ornamenta płaskie z zakresu dekoracyjnego malarstwa.

Rysunki wolnoręczne według modeli gipsowych.

II. Rok. 7 godzin tygodniowo.

Stopniowe rysowanie według modeli gipsowych tak ornamentalnych jak figuralnych, z uwzględnieniem światła i cieniu. Nakładanie płaszczyznami w jednym kolorze, potem w kilku kolorach farbami wodnemi, klejowemi, olejnemi itd.

W półroczu letniem: Szkicowanie roślin z natury.

Uwaga: Zdolniejsi uczniowie rysują z końcem II-go półrocza czaszki ludzkie i zwierzęce według modeli.

III. Rok. 9 godzin tygodniowo.

Rysowanie poszczególnych części ciała ludzkiego i zwierzęcego według wzorów klasycznych i odlewów z natury. Rysowanie całych kształtów ludzkich i zwierzęcych, tudzież roślin i kwiatów, najprzód według wzorów, później z natury. Rysowanie draperyj.

Do malowania używa się farb wodnych. klejowych, olejnych itd.

IV. Rok. 10 godzin tygodniowo.

Studya z natury roślin liściowych, kwiatów, naczyń, draperyj i zwierząt, farbami wodnemi, klejowemi, olejnemi itd. Zdolniejsi uczniowie malują martwą naturę.

Rysunki zawodowe i malowanie

dla malarzy dekoracyjnych.

II. Rok. 10 godzin tygodniowo.

Kopiowanie ozdób barwnych najważniejszych części architektonicznych w różnych stylach.

Kopiowanie dekoracyi płaskich i plastycznych różnych stylów według wzorów i okazów, z zastósowaniem różnych technik malarskich.

III. Rok. 20 godzin tygodniowo.

Kopiowanie dekoracyi barwnych, ścian, sufitów, sklepień itd. w różnych technikach malarskich i w zastósowaniu do stylu i przeznaczenia odnośnych budowli.

IV. Rok. 18 godzin tygodniowo.

Wykonanie w naturalnej wielkości pojedyńczych części materyału przerobionego na II. i III. kursie w różnych technikach malarskich na papierze, płótnie, murze itd.

Projektowanie i sporządzanie kosztorysów

dla malarzy dekoracyjnych.

IV. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Swobodne naśladowanie różnych zakończeń, opasek, fryzów, rozet i wnęków według wzorów w różnych stylach. Samoistne projektowanie powyższego materyału podług danych motywów.

Projektowanie ozdób malarskich do budowli publicznych i prywatnych, tudzież sporządzanie odnośnych kosztorysów wedle najświeższych cenników.

Nauka o formach ornamentalnych

dla malarzy dekoracyjnych.

II. Rok. 1 godzina wykładu, 3 godziny rysunków.

(Dla wszystkich innych szkół zawodowych 1 godzina wykładu i 1 godzina rysunków).

III. Rok. Tylko dla malarzy dekoracyjnych.
(1 godzina wykładu, 1 godzina rysunków).

Zasady estetyczne dotyczące ozdób. Formy geometryczne. Organizm roślinny, zwierzęcy i ludzki. Naczynia i sprzęty. Formy heraldyczne, formy dla biżuteryi, formy złożone. Ornament w różnych epokach stylu. Zadanie ornamentyki.

Nauka o barwach

dla malarzy dekoracyjnych.

II. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Zjawiska barw na zasadach fizyki. Estetyka barw i wykonanie odnośnych tablic. Praktyczne zastósowanie nauki o barwach. Wykonanie szkiców barwnych do ozdób malars ich. Wykłady z techniki malarskiej.

Anatomia

w szkołach zawodowych dla malarzy dekoracyjnych, rzeźbiarzy dekoracyjnych i snycerzy.

III. Rok. 1 godzina wykładu tygodniowo.

Kości. Budowa szkieletu i jego proporcye, przyczem obznajamia się uczniów tylko z takiemi kośćmi, które się na zewnątrz uwydatniają i do pomiarów ciała ludzkiego służyć mają. Szkicowanie według szkieletu.

Mięśnie. Uwzględnia się przeważnie muszkuły główne i leżące po wierzchu, których skurcz wywołuje zmianę formy ciała. Szkicowanie według modeli anatomicznych.

Perspektywa

dla malarzy dekoracyjnych.

III. Rok. 1 godzina wykładu, 2 godziny rysunków tygodniowo.

Perspektywa malarska i ćwiczenia w rysunkach perspektywicznych.

Ćwiczenia praktyczne

dla malarzy dekoracyjnych.

IV. Rok. 10 godzin tygodniowo.

Zmywanie, szlifowanie, gruntowanie, pociąganie, liniowanie, prószenie, szablonowanie, szczotkowanie, bronzowanie i pozłacanie. Wykonanie dekoracyi malarskich na ścianie pod kierownictwem nauczyciela. Okolicznościowe wycieczki w celach zdjęć dekoracyi malarskich,

Modelowanie.

a) W szkole zawodowej dla snycerstwa.

Przy nauce modelowania w tej szkole zwraca się szczególniejszą uwagę na to, aby uczeń nie modelował przedmiotów wykończonych, lecz aby wykonał jak najwięcej szkiców.

I. Rok. 6 godzin tygodniowo.

Kopiowanie liści zwykłych według modeli gipsowych, aby uczeń nauczył się poznawania proporcyi modeli w formach zwykłych i przyzwyczaił się do materyału.

II. Rok. 6 godzin tygodniowo.

Kopiowanie coraz trudniejszych modeli gipsowych jako to: rozet, pilastrów, kapiteli, wnęków i t, p. w wielkości naturalnej w pomniejszeniu lub powiększeniu, jakoteż zupełne wykończenie modeli pod względem konturów i form we wszystkich szczegółach i przygotowanie pracy do odlewów w gipsie.

III. Rok. 6 godzin tygodniowo.

Modelowanie figuralnych przedmiotów snycerskich według odlewów gipsowych, medalionów; głowic w profilu, masek, popiersi i figur dziecięcych w płaskorzeźbie. Odtwarzanie trudniejszych motywów ornamentalnych w połączeniu z figurami według rysunków albo fotografii.

IV. Rok. 6 godzin tygodniowo.

Dalszy ciąg studyów z roku poprzedniego, ze szczególnem uwzględnieniem indywidualnych zdolności ucznia. Ćwiczenia w odlewaniu gotowych robót uczniów.

b) W szkole zawodowej dla ślusarzy artystycznych.

Uczniowie tego działu uczą się modelowania od II. roku począwszy przez trzy lata po 6 godzin tygodniowo. Traktowanie tego przedmiotu odbywa się sposobem szkicowania ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb ślusarza.

II. Rok. Obznajomiwszy się z materyałami służącymi do modelowania, modelują uczniowie według modeli gipsowych, zaczynając od form najprostszych i przechodzą stopniowo do form coraz trudniejszych.

III. Rok. Kopiowanie ornamentów z modeli gipsowych w stylu renesansowym i barokowym.

IV. Rok. Kopiowanie trudniejszych ornamentów jako to: masek, figur ludzkich, zwierzęcych i t. p.

Uczniowie zdolniejsi modelują także z rysunków i fotografii. Równocześnie ćwiczą się w odlewaniu w gipsie i kleju.

c) W szkole zawodowej dla rzeźbiarzy dekoracyjnych.

I. Rok.	18 godzin	tygodniowo i przeciętnie w roku.
II. Rok.	22 „	
III. Rok.	38 „	
IV. Rok.	40 „	

Do tych godzin doliczają się również godziny przeznaczone do modelowania w gipsie.

Uczniowie tego działu uczą się modelowania równomiernie w formach ornamentalnych i figuralnych w sposób wyżej wskazany, jednakże we formie o ile możności wykończonej; oprócz tego ćwiczą się w modelowaniu w glinie i sztukatorstwie w gipsie.

Snycerstwo.

I. Rok. W zimie 23, w lecie 29 godzin; przeciętnie w roku 26 godzin tygodniowo.

Z godzin tych przypada 5 godzin tygodniowo na naukę początkową stolarstwa; jako to: ćwiczenia w używaniu i obcho-

dzeniu się z narzędziami. Ćwiczenia w cięciu piłką w różnych gatunkach drzewa.

Dalej 4 godziny tygodniowo przypadają na naukę w początkach tokarstwa, a 17 godzin tygodniowo na naukę właściwego snycerstwa, a mianowicie: ćwiczenia w dowolnem cięciu dłutem, wykończenie pojedyńczych brzegów i płaszczyzny dwóch brzegów, jakoteż płaszczyzny pod kątem prostym. Przez pewien czas zatrudnienie dowolne w celu rozpoznania kierunku, smaku, sposobu i stopnia uzdolnienia ucznia.

Tok nauki Neużila i nauka ornamentu roślinnego w drzewie.

II. Rok. W zimie 21, w lecie 27 godzin; przeciętnie w roku 24 godzin tygodniowo.

Z tego 5 godzin tygodniowo przypada na dalszy ciąg nauki praktycznej w stolarstwie jako to: połączenia dwóch brzegów ze sobą pod względem dokładnego przylegania, klejenia, różnych rodzajów śrub, klamer i t. p. tudzież ich zastósowanie w różnych rodzajach wiązań drzewnych.

Dalej 19 godzin tygodniowo przypada na naukę snycerstwa.

Elementarny tok nauki według modeli z drzewa przez profesora Klotza, aż do ornamentu jako całości na ograniczonej płaszczyźnie.

III. Rok. w zimie 25 w lecie 31 godzin; przeciętnie w roku 28 godzin tygodniowo.

Snycerstwo z modeli gipsowych w przedmiotach, dających się użyć przy wyrobach stolarskich, jako to: Wnęki, fryze, kapitele, maski i t. p.

Uczniowie zdolniejsi wyrabiają części ciała ludzkiego z wzorów figuralnych według profesora Klotza.

IV. Rok. W zimie 36, w lecie 42 godzin; przeciętnie w roku 39 godzin tygodniowo.

Wyroby przedmiotów snycerskich do użytku codziennego, według gotowych wzorów z drzewa albo modeli gipsowych, jakoteż według fotografii. Dekorowanie różnych części składowych mebli według wzorów, ze zmianami w kompozycyi. Swobodne kompozycye ornamentów do dekorowania mebli, przez uczniów zdolniejszych.

Dla uczniów więcej utalentowanych dalszy ciąg toku nauki rzeźby figuralnej według profesora Klotza, a względnie według klasycznych modeli gipsowych, jakoteż według wzorów z natury.

Uczniowie, okazujący niezwykłe zdolności, którzy ukończyli IV. rok nauki z dobrym postępem, a życzyliby sobie kształcić się dalej w snycerstwie figuralnem, mogą być przyjęci na V. i VI. rok snycerstwa.

Program nauki dla tych uczniów ustanowiony będzie w każdym pojedyńczym wypadku osobno przez Dyrekcyę w porozumieniu z odnośnym nauczycielem zawodowym, z uwzględnieniem zdolności ucznia. Uczniowie w V. i VI. roku nauki zatrudnieni będą wyłącznie w pracowni.

Technologia metali i drzewa

dla wszystkich szkół zawodowych, z wyjątkiem szkoły zawodowej dla malarzy i rzeźbiarzy dekoracyjnych.

II. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Własności metali i aliażów ze szczególnem uwzględnieniem żelaza i stali. Własności drzewa. Towaroznawstwo żelaza, stali i drzewa jakoteż materyałów pomocniczych, ważnych przy obrabianiu metali i drzewa. Opisanie narzędzi i najważniejszych maszyn pomocniczych dla przemysłu metalowego i drzewnego. Urządzenie warsztatów z uwzględnieniem małych motorów. Techniczna kalkulacya kosztów ruchu i wydatności ruchu maszynowego.

Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach okaleczenia.

Kaligrafia.

I. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Pismo zwykłe głoskami łacińskiemi i niemieckiemi, pismo rondowe, drukowane, klockowe i igiełkowe.

Nauka o formach architektonicznych.

III. Rok. 2 godziny wykładu, 4 godziny rysunków.

Wykład. Pojęcie form architektonicznych. Konieczność zasad konstrukcyjnych w architekturze. Pojęcie elementów architektonicznych. Podział architektoniczny w kierunku poziomym, gzemsy, prawo trójdzielności architektonicznej.

Podział architektoniczny w kierunku pionowym, pojęcie kolumny, filara i pilastra, dolna średnica jako miara zasadnicza. Pojęcie architektonicznego porządku jako całości.

Pojęcie stylu jako piętna budowy, krótki pogląd na starożytny styl grecki i rzymski, jako podstawy do zrozumienia form odrodzenia.

Porządki architektoniczne: dorycki, toskański, joński, koryncki.

Formy architektoniczne z epoki odrodzenia z użyciem form rzymskich, podług wzorów Vignoli ze szczegółowem przedstawieniem znamion charakterystycznych. Wspólne zasady kapiteli, ich powstawanie pod względem formalnym i konstrukcyjnym. Porównanie kapiteli rzymskich i renesansowych z formami greckiemi przy pomocy odnośnych modeli.

Rysunki. Szczegółowe opracowanie przedmiotu na podstawie odnośnych szkiców i rysunków na tablicy szkolnej za pomocą najprzystępniejszych metod i z szczególnem uwzględnieniem dokładnego zrozumienia plastyki form architektonicznych.

Rysowanie form architektonicznych przy zastósowaniu jednej miary tak pojedyńczych ich części, jakoteż całości, aby uczniowie przyswoili sobie zrozumienie proporcyi.

Roboty kobiece.

Rysunki wolnoręczne w szkole hafciarstwa.

I. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Rysowanie prostych w różnych kierunkach, kątów, meandrów, plecionek, trójkątów, czworoboków i wieloboków z rozdzieleniem pól.

Linie łukowe i faliste, plecionki, liście stylizowane, rozety, i ornamenta proste według wzorów, rysowanych na tablicy szkolnej; przyczem zwraca się uwagę na poprawne wykonanie konturów najprzód ołówkiem, później tuszem i piórem.

II. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Rysowanie ornamentów według wzorów. Wyciąganie piórem albo pendzlem. Ćwiczenia w nakładaniu farbami z objaśnieniem zasad nauki o barwach.

Rysowanie liter i monogramów.

III i IV. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Rysowanie według wzorów z przemysłu tkackiego, zdjęcia z przedmiotów wzorowych, dawnego hafciarstwa, koronkarstwa, i robót z aplikacyi. Nakładanie rysunków w najprostszy sposób farbami o tyle tylko, o ile to jest potrzebne do wykonania haftów. Kombinacye ornamentów do robót hafciarskich, tudzież ćwiczenia w rysunku figuralnym i w rysunku symbolów heraldycznych.

Rysunki kroju.

I. i II. Rok. w szkole hafciarstwa i koronkarstwa po 1 godzinie tygodniowo.

O braniu miary i kroju. Ćwiczenia w rysowaniu kroju sukien i części tychże, jakoteż przedmiotów przemysłu artystycznego, nadających się do dekoracyi haftów albo koronek (kołnierze, manszety, pasy, torebki ręczne, poduszeczki, draperye, itp.).

Roboty hafciarskie

przeciętnie w roku po 23½ godzin tygodniowo.

I. Rok.

Ściegi Holbeina, ścieg jednostronny, wiedeński i płaski, mereszka szwedzka z zarabianiem brzegów w kanwie i wszywaniem szutasiu w róg mereszki. Najróżnorodniejsze wzory węzłów. Tamburowanie różnego rodzaju. Mereszka rumuńska.

Ścieg koronkowy jednostronny na dwa sposoby, w dwóch i czterech rzędach. Ścieg kutasikowy i smyrneński.

II. Rok.

Ścieg warkoczykowy, haft kolorowy pojedyńczy na płótnie, roboty fantastyczne, najdelikatniejszy haft biały z różnymi wyciętymi lub wyciąganymi ażurami szwajcarskimi. Wykonywanie haftem liter początkowych i monogramów. Różne wzory robót macramé. Szutaś grecki. Filet, gipiura, koronki hiszpańskie, wykonane robotą grubą i najdelikatniejszą.

III. Rok. Przeciętnie $24^1/_2$ godzin tygodniowo.

Punto tirato, haft kolorowy w jedwabiu różnemi starożytnemi technikami. Haft Janina, haft techniką arabską, perską i marokańską, haft węzełkowy i zwykły haft płaski.

IV. Rok. Przeciętnie $24^1/_2$ godzin tygodniowo.

Różne rodzaje wzorów koronek szytych. Koronki cieniowane. Składanie różnych materyi kolorowych. Aplikacya w rękach ze sznurkiem lub bez sznurka, jakoteż z różnymi brzegami lub bez nich. Aplikacya w krosnach z różnorodnymi brzegami i różnymi starożytnymi ściegami. Technika oryentalna.

Najdelikatniejsze malowidło igłą. Obhaftowywanie różnymi złotymi ściegami i z różnych wzorów według haftów starożytnych i tkanin. Haftowanie inicyałów, monogramów i herbów haftem złotym. Koronka filigranowa.

Technika hafciarska i prowadzenie zapisków książkowych

po 2 godziny tygodniowo.

I. Rok. Wykłady o charakterystyce technik, stylów, i t. p. z prowadzeniem odnośnych notatek pisemnych i rysunkowych.

II. Rok. Wykłady o technice hafciarstwa, o stylu itp. z prowadzeniem odnośnych notatek pisemnych i rysunkowych.

III. i IV. Rok. Wykłady o charakterystyce hafciarstwa, stylu itp. z prowadzeniem odnośnych notatek pisemnych i rysunkowych.

Przenoszenie wzorów na materye

po 2 godziny tygodniowo.

I. Rok. Rysunki i przenoszenie wzorów.

II. Rok. Nauka rysunków do przenoszenia wzorów na materye za pomocą wykłuwania.

III. Rok. Przenoszenie wzorów na materye. Ćwiczenia w wycinaniu kartonu do robót aplikacyjnych i haftem złotym.

IV. Rok. Przenoszenie wzorów na materye. Ćwiczenia w wycinaniu materyi.

Nauka rysunków w szkole koronkarstwa

po 6 godzin tygodniowo.

I. Rok. Rysowanie według wzorów Storcka na kratkach jako to: linii prostopadłych, poziomych i ukośnych, rysowanie koła, motywa do koronek czeskich, reticello, koronek wstęgowych i t. d. Z początku używa się cyrkla, linealu i grafionu do wyciągania rysunku tuszem.

II. i III. Rok. Rysowanie koronek bogatszych według wzorów i zdjęć z okazów wzorowych. Ćwiczenia w kompozycyi.

Roboty koronkarskie.

I. Rok. Przeciętnie 29½ godzin tygodniowo w roku.

Koronki klockowe, elementa tasiemki z brzegiem, pikotami i kryciami, ząbki plecione okrągłe i śpiczaste, tasiemki z tłem. Koronki weneckie z nici i bawełny ze zwykłemi tasiemkami, sznureczkami i plecionkami. Koronki idryjskie w różnych wykonaniach.

II. i III. Rok. Przeciętnie 29½, względnie 30½ godzin tygodniowo.

Koronki duchesse z tłem i bez tła, z nici i jedwabiu. Koronki reticello od najprostszych aż do najdelikatniejszych z nici jedwabiu i złota. Koronki gipiurowe, relief i koronki brukselskie z jedwabiu i nici. Elementa koronek szytych, konturowanie, tło pełne i ażurowe, ściegi, ząbki, dzierzganie, pająćzki, koronki weneckie z nici, kolorowanego jedwabiu i złota, koronki z tłem szytem albo fabrycznem. Koronki reticello i relief. Koronki filigranowe i w końcu koronki paraguay.

PROGRAM NAUKI PRAKTYCZNEJ

w szkołach zawodowych dla ślusarzy, stolarzy i tokarzy.

a) Ślusarstwo. Praktyczne ćwiczenia przy śrubsztaku, a mianowicie w używaniu pilnika, dłuta ślusarskiego, młotka i tłuczków (Punzen) etc. Ćwiczenia w używaniu maszyn pomocniczych. Ćwiczenia w wytłaczaniu, rytowaniu, cyzelowaniu i nagryzaniu kwasami. Sporządzanie okuć prostych i ozdobnych do okien, drzwi i mebli, zamków konstrukcyi zwykłej i skomplikowanej. Wykonywanie według osobnych rysunków przedmiotów budowlanych, oraz mniejszych przedmiotów ozdobnych do użytku służących, jak kasety, lichtarze, latarnie etc.

W kuźni ćwiczą się uczniowie: w utrzymywaniu ognia kowalskiego, pomaganiu przy kuciu, spogrzewaniu, (szwajsowaniu) żelaza, odkuwaniu narzędzi ślusarskich, kuciu przy pomocy form, stalowaniu, hartowaniu, lutowaniu. Nadto wykonywują się kute ornamenta, liście, rozety, kwiaty i t. d.; kraty proste i ozdobne w różnych zastósowaniach, świeczniki, krzyże i inne przedmioty, o ile to celom szkoły odpowiada.

Nauki praktycznej udziela się z uwzględnieniem kierunku budowlanego i artystycznego, stósownie do tego, do której z tych szkół uczeń uczęszcza, postępując zawsze systematycznie od rzeczy łatwiejszych do trudniejszych. Zważa się przytem na dokładność wykonania, na poprawność form i na obznajomienie ślusarzy artystycznych z techniką dawnych mistrzów tego zawodu.

b) Stolarstwo. Sposób używania wszelkich narzędzi stolarskich, szlifowanie ich i ostrzenie pił. Obrabianie drzewa za pomocą piły, hebla i dłuta, systematyczne przerabianie wszelkich połączeń drzewnych, ważnych dla stolarstwa budowlanego i meblowego, szlifowanie i politurowanie płaszczyzn, klejenie i wykładanie (furnirowanie), wykonywanie różnych wykładanych i politurowanych profilów, żłobkowanie, odczyszczanie, szlifowanie i politurowanie intarsyi w drzewie, metalu i kości słoniowej.

Wykonywanie według rysunków: okien, drzwi, bram i pułapów, drobnych sprzętów, mebli prostych i wykwintnych, pojedynczo oraz całych urządzeń pokojowych, wszelako tylko w granicach, nie przekraczających celów szkolnych.

Uczniowie działu stolarskiego pobierają także naukę tokarstwa na pierwszym roku i elementarną naukę snycerstwa na czwartym roku.

Nauka uwzględnia osobno zadania stolarzy budowlanych i meblowych i czyni zadość wymaganiom co do dokładności roboty i pewności wykonania. W późniejszym okresie nauki zniewala się uczniów do przyswojenia sobie potrzebnej w życiu przemysłowca szybkości w wykonywaniu.

c) T o k a r s t w o. Obznajomienie uczniów z tokarką i ćwiczenia w używaniu narzędzi tokarskich. Obrabianie różnych gatunków i rodzajów drzewa na tokarce, przerabianie systematycznego toku nauki, złożonego z prostych form i bogato profilowanych, toczenie pierścieni i kul, cięcie gwintów, toczenie przedmiotów owalnych, szlifowanie i politurowanie na tokarce. Elementa toczenia w metalu.

Sporządzanie według rysunków przedmiotów drobnych do użytku służących i zbytkowych, jako to: podstawek, talerzy, puszek, futerałów, lichtarzy, szachów i t. d. Wykonywanie części toczonych do sprzętów i mebli, balasków, ozdób architektonicznych i t. p. Toczenie rogu i kości i wyrabianie z tych materyałów różnych przedmiotów jak: fajek, cygarniczek, kul bilardowych, rączek do lasek i t. p. Uczniowie tego działu pobierają także naukę stolarstwa na pierwszym roku i naukę snycerstwa na czwartym roku, celem uzdolnienia ich do przyozdabiania przedmiotów toczonych, a więc samoistnego wykonywania tak zw. t o k a r s t w a g a l a n t e r y j n e g o.

V. WARSZTATY I PRACOWNIE SZKOLNE.

W skład organizmu c. k. Państwowej szkoły przemysłowej wchodzą w myśl statutu tejże szkoły na razie 4 oddzielne warsztaty, a mianowicie: *a)* dla ślusarstwa budowlanego i artystycznego; *b)* dla stolarstwa budowlanego i meblowego; *c)* dla tokarstwa i *d)* dla snycerstwa. Oddział dla kobiet połączony jest nadto z pracownią robót ręcznych; *e)* dla haftów i *f)* dla koronek.

Nauka warsztatowa stanowi wprawdzie ważną część organiczną programu szkoły, niema jednak wyłącznej przewagi nad innymi przedmiotami, objętymi planem nauki. Szkoła, jako zakład kształcący, tem różni się od warsztatu przywatnego, że nie spuszczając z oka celów praktycznych, podaje zarazem uczniom w formie możliwie przystępnej te niezbedne wiadomości, które obok rysunku zawodowego dają podstawę do samoistnej pracy i twórczości przemysłowej. Zadaniem warsztatów szkolnych jest tedy wychowanie rzemieślników nie tylko biegłych w rzemiośle i obeznanych wszechstronnie z techniką odnośnego zawodu, ale przedewszystkiem rzemieślników inteligentnych, zdolnych kiedyś zająć wybitniejsze stanowisko na polu produkcyi przemysłowej w kraju.

Warsztaty tutejszej szkoły mają do dyspozycyi siłę mechaniczną, której dostarcza motor gazowy o sile 8 koni. Urządzenie dotychczasowe, którego wartość wynosi przeszło 20.000 zł. w. a. przedstawia się w następujący sposób:

a) Pracownia ślusarska posiada prócz potrzebnej liczby śrubsztaków, jedne nożyce zwyczajne do blachy, a drugie duże o długości noży 1 *m*, dalej wiertarkę ręczną, wiertarkę do transmisyi przystosowaną i takąż wiertarkę o szybkim obrocie; tokarkę wyrównywującą (z śrubą kierowniczą) dwie tokarki mniejsze z deptakiem i transmisyą oraz 2 toczydła do szlifowania. Oddzielnie umieszczona kuźnia posiada 1 ognisko przenośne, 3 ogniska żelazne, zasilane wspólnym wentylatorem, a nadto każde z tych ognisk posiada oddzielny miech kowalski cylindrowy i może być używane niezależnie od ruchu transmisyi.

b) Pracownia stolarska posiada 20 warszatów, kompletnie wyposażonych we wszystkie narzędzia potrzebne, piłę cyrkularną, piłę taśmową i uniwersalną heblarkę konstrukcyi Hofherra & Schrantza, ręczną maszynę do ciągnienia profili, a wreszcie 2 toczydła do ostrzenia narzędzi.

c) Pracownia tokarska posiada 7 tokarek drewnianych i dwie żelazne z przyrządem do toczenia przedmiotów owalnych i wykonywania skomplikowanych robót tokarskich, tudzież toczydło do ostrzenia narzędzi, poruszane za pomocą transmisyi.

d) Pracownia snycerska rozporządza 24 warsztatami snycerskimi, dwoma toczydłami do ostrzenia dłut i wszelkimi potrzebnymi przyborami.

VI. SKŁAD GRONA NAUCZYCIELSKIEGO, URZĘDNIKÓW I SŁUŻBY Z KOŃCEM R. SZ. 1896/97.

DYREKTOR.

1. **Gorgolewski Zygmunt**, c. k. Dyrektor, architekt, Radca budownictwa, członek III. sekcyi c. k. Rady szkolnej krajowej, członek komisyi krajowej dla spraw przemysłowych, członek Rady nadzorczej Muzeum przemysłowego miejskiego, zastępca członka komisyi egzaminacyjnej dla osób ubiegających się o posadę budowniczego, członek Wydziału szkolnego król. stoł. miasta Lwowa i kuratoryi miejskiej szkoły przemysłowo - handlowej.

NAUCZYCIELE.

2. **Tschirschnitz Wincenty**, tyt. Dyrektor, przełożony działu artystycznego (ad personam) i c. k. rzeczywisty nauczyciel VIII. kl. rangi. Uczył rysunków w otwartej sali dla kobiet i na czwartym kursie działu budowlanego, w półroczu zimowem tygodniowo godzin 23, w letniem godzin 17.
3. **Kłapkowski Władysław**, c. k. profesor, członek komisyi egzaminacyjnej dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych i wydziałowych, docent miejskiej szkoły przemysłowo - handlowej, członek głównego Zarządu Towarzystwa Pedagogicznego. Uczył rysunków wolnoręcznych i kaligrafii w półroczu zimowem 31, w letniem 9 godzin tygodniowo.
4. **Münnich Tadeusz**, c. k. profesor, architekt, techniczny referent c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie projektów na budynki szkół ludowych. Uczył nauki o formach architektonicznych i projektowania w półroczu zimowem 33, nadto w letniem 9 godzin tygodniowo rysunków zawodowych na kursie przemysłowym uzupełniającym.
5. **Pietsch Edward**, c. k. profesor, artysta malarz. Uczył rysunków wolnoręcznych, nauki o formach artystycznych, rysunków wolnoręcznych z modeli gipsowych, rysunków artystyczno-przemysłowych i anatomii w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.
6. **Bruchnalski Kaźmirz**, c. k. profesor i kierownik warsztatów, członek Wydziału Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych. Uczył rachunków przemysłowych, algebry, prowadzenia

ksiąg i technologii w półroczu zimowem 16, w letniem 4 godziny tygodniowo.

7. **Bronikowski Kaźmirz**, c. k. profesor, członek Wydziału Towarzystwa upiększenia miasta Lwowa. Uczył języka polskiego i niemieckiego w półroczu zimowem 18, w letniem 4 godzin tygodniowo.

8. **Wiśniowiecki Tadeusz**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, artysta rzeźbiarz. Uczył modelowania w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.

9. **Mostowski Tadeusz**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, architekt, koncesyonowany budowniczy. Uczył rysunków zawodowych dla ślusarzy i stolarzy, prowadził naukę konstrukcyi i rysunków budowniczych, ekonomii budowniczej, budownictwa wiejskiego i projektowania w półroczu zimowem 34, w letniem 10 godzin tygodniowo.

10. **Rybkowski Tadeusz**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, artysta malarz, członek Wydziału koła literackiego. Uczył rysunków wolnoręcznych i malarstwa dekoracyjnego w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.

11. **Głowacki Justyn**, c. k. rzeczywisty nauczyciel. Uczył geometryi i rysunków geometrycznych, geometryi wykreślnej i kaligrafii w półroczu zimowem 32, w półroczu letniem 8 godzin tygodniowo.

12. **Baecker Łucyan**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, architekt, koncesyonowany budowniczy i autoryzowany geometra. Uczył konstrukcyi budowniczych i rysunków zawodowych w półroczu zimowem 33 godzin, w półroczu letniem 6 godzin tydodniowo.

13. **Weiss Adolf Wiktor**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, architekt i koncesyonowany budowniczy, uczył w zimowem półroczu konstrukcyi budowniczych i geometryi godzin 34, w półroczu letniem geometryi i rysunków geometrycznych 6 godzin tygodniowo.

14. **Bełtowski Juliusz**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, artysta rzeźbiarz, kierował nauką w pracowni snycerskiej w obu półroczach po 40 godzin tygodniowo.

15. **Bogucki Jan**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, inżynier, wykładał nauki przyrodnicze, miernictwo, budownictwo drogowe i wo-

dne i udzielał rysunków mechaniczno-technicznych na kursie uzupełniającym przemysłowym w półroczu zimowem 28 godzin, w letniem 10 godzin tygodniowo.

NAUCZYCIELE ZAWODOWI.

16. **Harasimowicz Piotr**, nauczyciel zawodowy, artysta rzeźbiarz. Prowadził naukę w szkole zawodowej dla rzeźbiarstwa dekoracyjnego w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.

NAUCZYCIEL POMOCNICZY.

17. **Podhorodecki Włodzimierz**, architekt, koncesyonowany budowniczy, udzielał nauki projektowania, w półroczu zimowem 20 godzin tygodniowo.

SUPLENCI.

18. **Kühn Henryk**, artysta malarz. Uczył rysunków wolnoręcznych w obu półroczach po 25 godzin tygodniowo.

19. **Sorys Karol.** Uczył języka polskiego, niemieckiego i rachunków, w półroczu zimowem 20, w półroczu letniem 10 godzin tygodniowo.

ASYSTENCI.

20. **Bratkowski Roman**, artysta malarz, asystent dla szkoły zawodowej malarstwa dekoracyjnego po 25 godzin tygodniowo.

21. **Chudecki Kazimierz**, technik, asystent dla rysunków technicznych i zawodowych, nauczyciel pomocniczy rysunków zawodowych w miejskiej szkole przemysłowo-handlowej, w półroczu zimowem 36, w letniem 9 godzin tygodniowo.

NAUCZYCIELKI.

22. **Rybak Katarzyna**, udzielała nauki haftów w półroczu zimowem 26, w półroczu letniem 31 godzin tygodniowo.

23. **Knee Marya**, udzielała nauki koronek w półroczu zimowem 28, w półroczu letniem 33 godzin tygodniowo.

24. **Komorowska Helena**, uczyła rysunków w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.

ASYSTENTKI.

25. **Dzieduszycka hr. Karolina**, asystentka do nauki haftów.

WERKMISTRZE.

26. **Żaak Henryk**, c. k. werkmistrz XI. kl. rangi, dla nauki stolarstwa. Udzielał nadto rysunków zawodowych dla stolarzy

w szkole przemysłowej uzupełniającej w obu półroczach po 4 godziny tygodniowo.

27. **Marynicz Bolesław**, werkmistrz dla nauki ślusarstwa artystycznego.
28. **Król Michał**, werkmistrz dla nauki tokarstwa.
29. **Pretorius Teodor**, werkmistrz dla nauki ślusarstwa artystycznego.
30. **Stach Szczepan**, werkmistrz dla nauki ślusarstwa artystycznego.
31. **Kowalski Grzegorz**, werkmistrz dla nauki ślusarstwa budowlanego.
32. (Miejsce drugiego werkmistrza dla nauki stolarstwa meblowego po śmierci Neubauera Józefa dotąd nie obsadzone.)

URZĘDNICY.

33. **Jarek Stanisław**, urzędnik administracyjny Dyrekcyi.

SŁUŻBA.

1. **Warnicki Wilhelm**, portyer.
2. **Ostrowski Michał**, I sługa szkolny.
3. **Hnatów Jerzy**, II sługa szkolny.
4. **Berezowski Alfred**, III sługa szkolny, oraz dozorca ogrzewalni centralnej i motora wodociągowego.

Nadto na porę zimową 3 sługi pomocnicze.

Z członków grona nauczycielskiego zajmują się:

a) **Prof. Bruchnalski Kaźmirz**, biblioteką nauczycieli, zbiorem środków naukowych i gabinetem technologicznym.
b) **Prof. Bronikowski Kaźmirz**, biblioteką uczniów.
c) **Prof. Bogucki Jan**, gabinetem fizykalnym.

VII. SPRAWY OSOBISTE

I CZYNNOŚCI POZASZKOLNE CZŁONKÓW GRONA NAUCZYCIELSKIEGO.

Dyr. Radca Gorgolewski Zygmunt, brał czynny udział w komisyi budowlanej dla restauracyi katedry rz. kat. we Lwowie.

Pod jego nadzorem opracowane były wszystkie sprawy budowlane, dotyczące budowy szkół ludowych w Galicyi, mianowicie: sporządzanie szkiców, projektów i szczegółów, potrzebnych do tychże budowli.

Należąc do komisyi krajowej dla spraw przemysłowych, brał czynny udział w czynnościach stałej komisyi administracyjnej.

Wykonał plany na dwór wiejski w Napachaniu w Poznańskiem.

Sporządził plany budowlane i kosztorys na nowy teatr miejski we Lwowie, wedle swego projektu, odznaczonego na konkursie pierwszą nagrodą.

Rada miejska poleciła mu uchwałą jednogłośną artystyczno-techniczne kierownictwo budowy tegoż teatru.

W celu studyowania urządzeń wewnętrznych najnowszych teatrów w środkowej Europie, zwiedził: Kraków, Wiedeń, Budapeszt, Agram, Karlsbad, Wiesbaden, Frankfurt nad M., Elberfeld, Drezno, Lipsk, Berlin i Rostock.

Nadto zwiedził odbywające się w tym roku krajowe wystawy przemysłowe w Budapeszcie, Norymberdze i Berlinie.

Prof. Münnich Tadeusz, wydał jako techniczny referent Wys. c. k. Rady szkolnej krajowej, opinie na budowę szkół ludowych w 19 miejscowościach w Galicyi, wykonał szkice na szkoły w Rohatynie, Zbarażu, Mostach wielkich, Czortkowie, Jaśle, tudzież plany i kosztorysy na szkoły w Bóbrce i Kałuszu.

Wypracował normalne plany dla 3. i 4. klasowych szkół ludowych i ułożył projekt przepisów obejmujących warunki zakładania budowy, urządzania i utrzymywania budynków szkolnych, oraz wyszczególnienia odnośnych kosztów.

Prof. Pietsch Edward, projektował wieniec srebrny z kasetą ofiarowany prof. Dr. Bronisławowi Radziszewskiemu przez magistrów farmacyi, z powodu jego 25-letniej działalności, tudzież garnitur srebrny do kontusza na prywatne zamówienie i kilkanaście szkiców przemysłu artystycznego dla tutejszych przemysłowców.

Malował na pergaminie dyplom dla prof. p. Radziszewskiego, oraz wykonał kilka obrazów olejnych, przedstawiających istryańskie widoki morskie.

Uczył rysunków zawodowych na kursie specyalnym w szkole przemysłowej uzupełniającej im. Marka Bernsteina.

Wykładał praktykantom nauczycielstwa naukę o barwach i stylach, tudzież perspektywę.

Odbył celem studyów podróż na południe, oraz zwiedził wystawę krajową w Budapeszcie, a w szczególności dział przemysłowy i artystyczny.

Prof. Bruchnalski Każmirz, opracował dział przemysłowy i techniczny „Encyklopedyi ludowej" wydanej staraniem „Macierzy polskiej" i napisał w „Przewodniku przemysłowym" rzecz „O trudnościach wychowawczych w szkołach przemysłowych z warsztatami połączonych".

Sprawował nadto przez cały rok kierownictwo miejskiej szkoły przemysłowo-handlowej i wykładał matematykę w krajowej szkole gospodarstwa lasowego.

Prof. Mostowski Tadeusz, opracował z polecenia Wys. c. k. Rady szkolnej krajowej projekt i kosztorys szkoły 5-cio klasowej w Rohatynie.

Na wezwanie c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie, zaprojektował bramę żelazną do gmachu przy ulicy Cłowej, następnie opracował projekt i kosztorys szkoły i muzeum górniczego w Wieliczce, mającego się budować z okazyi jubileuszu Najjaśniejszego Pana.

Wspólnie z architektem cywilnym p. Janowskim opracował projekt ratusza dla miasta Brzeżan.

Wykonał projekt i prowadził budowę domu mieszkalnego zakładu kąpielowego, dla spadkobierców śp. K. Kiselki.

Wykonał projekt kamienic dla p. Wł. Terenkoczego przy ul. św. Mikołaja i Lelewela i willi dla p. Jana Get-

tera we Lwowie oraz kierował budową prywatnego zakładu psychiatrycznego przy ulicy Snopkowskiej.

Na wezwanie wys. Wydziału krajowego, opracował ponowne szkice dla kolonii poprawczych dla nieletnich przestępców w Bylicach.

Prof. Rybkowski Tadeusz, odbył w r. 1896/7 z polecenia Wys. c. k. Ministerstwa Wyzn. i Ośw. 6-cio miesięczną podróż za granicę, w celach studyów i zaznajomienia się z najnowszymi sposobami techniki malarstwa dekoracyjnego. Podczas podróży tej zwiedził Wiedeń i Monachium a dłuższy czas przebył w Paryżu i Berlinie. W czasie trzechmiesięcznego pobytu w Paryżu wykonał kilkanaście oryginalnych zdjęć akwarelą w Louwrze, Wersalu, Fontainebleau, z monumentalnych zabytków sztuki malarstwa dekoracyjnego, które po powrocie swym przedłożył wraz z sprawozdaniem Wysokiej c. k. Radzie szkolnej krajowej.

Oprócz tego wykonał w b. r. kilka większych prac artystycznych i obrazów, między innemi „Szkic do witrażu“, dyplom obywatelstwa stoł. miasta Lwowa dla J. E. p. Kazimierza hr. Badeniego, dyplom dla dyrektora c. k. państwowych kolei, radcy dworu p. Alfreda Deymy; obraz olejny „Targ w Bieczu“ i kilka innych drobniejszych prac, na prywatne zamówienia.

Prof. Beacker Łucyan. Z okazyi odbytej w kwietniu 1896 wspólnej podróży naukowej do Rzymu, przedłożył Wys. c. k. Ministerstwu Wyznań i Oświaty sprawozdanie na temat wylosowany. Takowe obejmowało szczegółowy opis zwiedzonych zabytków sztuki budowniczej, a mianowicie:

1. Monografię pałacu „Capraroli“, wykonanego przez Vignolę dla rodziny Farnesów;

2. Historyę rzymskich katakomb chrześcijańskich i szczegółowy opis katakomb „Św. Kaliksta“;

3. Opis starożytnej drogi „Via Appia antica“ i istniejących przy niej zabytków klasycznej architektury rzymskiej;

4. Opis miasta Viterbo ze stanowiska historyi architektury, ze szczegółowem określeniem charakterystyki wybitnych pomników budownictwa kościelnego i pałacowego.

Prof. Weiss Adolf Wiktor, dokończył budowy gmachu gimnazyalnego w Drohobyczu; wykonał plany i prowadził budowę 2 domów czynszowych dwupiętrowych we Lwowie, prowadzi budowę domu dwupiętrowego w Jarosławiu i wykonuje plany na pomieszczenie apteki i laboratoryum chemicznego w Złoczowie.

Zwiedził miasta i wystawę w Budapeszcie, następnie Bardyjów, Przerów, Schmeks i inne.

Prof. Bełtowski Juliusz, wykonał na podstawie podania ludowego rzeźbę kolosalnych rozmiarów w kamieniu w Tatrach, na skale „Pisana“, w dolinie Kościeleckiej, przedstawiającą „Śpiącego rycerza“, jakoteż kopię tej rzeźby w małych rozmiarach w celach reprodukcyi.

Modelował 4 płaskorzeźby przedstawiające: „Sztukę, naukę, przemysł i opowiadanie Ezopa“, tudzież 2 karyatydy do wykonania w drzewie i figurkę Kościuszki.

Wykonał projekt na skromny pomnik Kościuszki dla mniejszego miasta i figurkę Św. Łukasza do odlewu w srebrze, na berło fakultetu medycznego, dla Uniwersytetu lwowskiego.

W metalu wykonał dwa medaliony (portrety pp. B. B.), naturalistyczny wieniec srebrny na 25-letni jubileusz prof. Dra Radziszewskiego i takiż bronzowy, przeznaczony przez p. L. A. na pomnik Ordona we Lwowie. Oprócz tego wykonał wiele innych mniejszych prac na prywatne zamówienia.

Prof. Bogucki Jan, nowo zamianowany członek grona nauczycielskiego, ur. w marcu 1870 w Tarnopolu, gdzie uczęszczał do niższej szkoły realnej. Po ukończeniu wyższej szkoły realnej we Lwowie i złożeniu egzaminu dojrzałości (z odznaczeniem) w r. 1887 wstąpił na wydział inżynieryi c. k. szkoły politechnicznej we Lwowie. Studya politechniczne ukończył w r. 1892 i złożył w tym czasie oba egzamina rządowe (z odznaczeniem). W r. 1891—1892 pełnił przytem obowiązki asystenta politechniki przy katedrze geodezyi i astronomii.

Z nowym rokiem 1893 wstąpił do służby publicznej w Wydziale krajowym, do biura techniczno-drogowego, gdzie

pozostawał do września 1894. Równocześnie był asystentem przy katedrze budownictwa lądowego na politechnice lwowskiej od kwietnia 1893 do września 1894. Na podstawie konkursu otrzymał posadę inżyniera w zakładzie budowy mostów w Gracu, należącym do towarzystwa akcyjnego „Alpine Montangesellschaft“ i na tem miejscu pozostał do końca października 1895.

Otrzymawszy w konkursie z d. 4. czerwca 1895 posadę nauczyciela pomocniczego dla nauk budowniczych i inżynierskich w c. k. państwowej szkole przemysłowej we Lwowie (dekretem c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 3. września 1895 l. 20103), powrócił do Lwowa i objął nowe obowiązki z d. 1. listopada 1895. Dekretem ministeryalnym z d. 3. lipca 1896 l. 14676, mianowany rzeczywistym nauczycielem tej szkoły.

W ciągu feryi szkolnych 1896 udzielał nauki rysunków zawodowych i technicznych na kursie dla nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających, w roku zaś 1896/7 prowadzi naukę rysunków technicznych na politechnice lwowskiej.

Ogłosił drukiem w „Czasopiśmie technicznem z r. 1890 „Przydatność teoryi Kappa przy projektowaniu maszyn dynamo“.

W czasie złużby technicznej krajowej prowadził budowę dwóch mostów betonowych w Busku i Chodaczkowie, wykonał zdjęcia do projektu rekonstrukcyi drogi w Pieninach i wypracował szereg typów budowli drogowych na wystawę krajową r. 1894. Jako inżynier zakładu budowy mostów w Gracu opracował plany mostu łukowego na rzece Mur w Leoben, szczegóły mostu kolei miejskiej na kanale Dunaju w Wiedniu, jakoteż projekta wielu konstrukcyi żelaznych dla budowli kolejowych i prywatnych.

W bieżącym roku szkolnym wypracował na polecenie Radcy p. Gorgolewskiego projekt fundamentowania na ławach betonowych nowego teatru we Lwowie z obliczeniem statycznem na podstawie własnych wzorów, prócz tego wykonał dokładne zdjęcie sytuacyjne i niwelacyjne placu Gołuchowskich z otoczeniem. W czasie feryi zwiedził wystawę milenarną w Budapeszcie, a szczegółowo działy techniczne tej wystawy.

Nauczyciel Kühn Henryk, zajmował się restaurowaniem starych wartościowych obrazów własnością będących tak osób prywatnych jak instytucyi publicznych.

Asystent Bratkowski Roman, wykonał kilka prac wchodzących w zakres malarstwa krajobrazowego, a zakupionych przez Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie, mianowicie:

Krajobraz większych rozmiarów, pod tytułem „Pogodny dzień jesienny".

Trzy widoki morskie z Fiume.

Widok z okolic Lwowa.

Obrazek pod tytułem „Bocian" i

Krajobraz zimowy „O zachodzie słońca".

Nauczycielka Rybakówna Katarzyna, kierowała robotą dwóch obrazów „Matki Boskiej Częstochowskiej" dla pp. Benedyktynek obrz. rz. kat., na sposób szat burgundzkich.

Do tego samego zakładu dawała rysunki własnej kompozycyi.

Nauczycielka Kneeówna Marya, przeprowadziła gruntowną restauracyę staropolskich makat i perskich dywanów do zbiorów p. W. Ł.

Odbyła podróż w celach naukowych do Wiednia z dwoma uczenicami.

Werkmistrz Pretorius Teodor, wykonał 2 ozdobne kartusze, z napisem t. zw. wstążkowym, cyzelowane w miedzi, na zamówienie prywatne dla p. W. W.

VIII. WYKAZY STATYSTYCZNE.

1. ŚRODKI NAUKOWE I ZASOBY SZKOŁY Z KOŃCEM ROKU 1896.

1. Urządzenia wewnętrzne 1518 sztuk w wartości	12.702	zł.	87	ct.
2. Środki naukowe 1.325 okazów „	6.841	„	13	„
3. Biblioteka 569 dzieł „	10.150	„	84	„
4. Narzędzia, warsztaty stolarskie i tokarnie do drzewa 267 okazów, wartości . . .	4.044	„	44	„
5. Urządzenia działu haftów i koronek 95 okazów, wartości	536	„	71	„
6. Maszyny, urządzenia mechaniczne, narzędzia i urządzenia warsztatowe i ochronne działu ślusarskiego 286 okazów, wartości . .	14.541	„	45	„
7. Gotowe roboty w magazynie „ . .	6.318	„	74	„
8. Materyały surowe i pomocnicze wartości .	1.877	„	93	„
Ogólna wartość środków naukowych i zasobów szkoły z końcem roku 1896 wynosi .	57.014	zł.	11	ct.

Nadto zostały wszystkie środki naukowe, biblioteka, urządzenia i warsztaty w ciągu roku 1897 znacznie wzbogacone, jużto darami Wys. c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty, jużto przez zakupno z odnośnych dotacyi

2. WYKAZ
frekwencyi uczniów w roku szkolnym 1896/7.

Działy		Kurs I.	II.	III.	IV.	V.	Razem uczniów	Razem uczenic	Ogółem
Dział budowlany	dla murarzy	23	17	11	7	9	67	—	
	„ cieśli	2	3	3	—	—	8	—	
	„ kamieniarzy	2	—	1	—	—	3	—	78
Dział artystyczno-przemysłowy	dla malarstwa dekoracyjnego .	2	7	10	6	—	25	—	
	„ rzeźbiarstwa „	7	1	2	1	—	11	—	
	„ snycerstwa	2	—	1	3	—	6	—	
	„ stolarstwa	4	5	—	4	—	13	—	
	„ tokarstwa	5	—	—	—	—	5	—	
	„ ślusarstwa	15	17	2	8	—	42	—	102
Dział hafciarstwa, uczenice	zwyczajne .	4	2	2	1	—	—	9	
	nadzwycz .	7	—	2	—	—	—	9	18
Dział koronkarstwa, uczenice	zwyczajne .	7	3	3	—	—	—	13	
	nadzwycz. .	4	1	1	—	—	—	6	19
Publiczna sala rysunków i model.	dla pań .	43	13	5	2	2	—	65	
	dla panów	19	5	1	—	—	25	—	90
Szkoła przemysłowa uzupełniająca	dla działu budowlanego . . .	22	9	—	—	—	31	—	
	dla działu artystycznego . . .	49	18	—	—	—	67	—	
	dla działu mechaniczno-techniczn.	18	3	—	—	—	21	—	119
Kurs rysunkowy dla nauczycieli szkół przem. uzupełniających		23	—	—	—	—	23	—	23
Razem . . .		258	104	44	32	11	348	101	449

3. KLASYFIKACYA
z końcem roku szkolnego 1896/97.

Poszczególne działy				Liczba uczniów zapisanych z początkiem roku	Wynik klasyfikacyi z końcem roku: pomyślny	niepomyślny	liczba poprawek	nieklasyfikowanych
	A. Dział budowlany.							
I. kurs:	Murarstwa . . .		uczniów	23				
	Ciesielstwa . . .		"	2				
	Kamieniarstwa .		"	2	14	1	7	5
II. kurs:	Murarstwa . . .		uczniów	17				
	Ciesielstwa . . .		"	3				
	Kamieniarstwa .		"	—	15	2	2	1
III. kurs:	Murarstwa . . .		uczniów	11				
	Ciesielstwa . . .		"	3				
	Kamieniarstwa .		"	1	14	—	1	—
IV. kurs:	Murarstwa . . .		uczniów	7				
	Ciesielstwa . . .		"	—				
	Kamieniarstwa .		"	—	7	—	—	—
V. kurs:	Murarstwa . . .		uczniów	9	8	—	—	1
	B. Dział przemysłu artystycznego.							
I. kurs:	Dział malar. dekor.		uczniów	2	1	—	1	—
	Dział rzeźbiarstwa							
		dekoracyjnego	"	7	2	—	2	3
	"	snycerstwa .	"	2	1	—	—	1
	"	stolarstwa .	"	4	—	—	—	4
	"	tokarstwa .	"	5	—	4	—	1
	"	ślusarstwa .	"	15	11	1	1	2
II. kurs:	Dział malar. dekor.		"	7	4	2	1	—
	Dział rzeźbiarstwa							
		dekoracyjnego	"	1	1	—	—	—
	"	snycerstwa .	"	—	—	—	—	—
	"	stolarstwa .	"	5	—	—	1	4
	"	tokarstwa .	"	—	—	—	—	—
	"	ślusarstwa .	"	17	10	2	2	3
	do przeniesienia . .			143	88	12	18	25

Poszczególne działy			Liczba uczniów zapisanych z początkiem roku	Wynik klasyfikacyi z końcem roku			
				pomyślny	niepomyślny	liczba poprawek	nieklasyfikowanych
	z przeniesienia . .		143	88	12	18	25
III. kurs:	Dział malar. dekor.	uczniów	10	4	1	2	3
	Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego	„	2	1	1	—	—
	„ snycerstwa .	„	1	—	—	—	1
	„ stolarstwa .	„	—	—	—	—	—
	„ tokarstwa .	„	—	—	—	—	—
	„ ślusarstwa .	„	2	2	—	—	—
IV. kurs:	Dział malar. dekor.	uczniów	6	3	1	1	1
	Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego	„	1	1	—	—	—
	„ snycerstwa .	„	3	3	—	—	—
	„ stolarstwa .	„	4	4	—	—	—
	„ tokarstwa .	„	—	—	—	—	—
	„ ślusarstwa .	„	8	2	—	—	6
	C. Dział haftów.						
I. kurs		uczenic	4	4	—	—	—
II. kurs		„	2	2	—	—	—
III. kurs		„	2	2	—	—	—
IV kurs		„	1	1	—	—	—
	D. Dział koronek.						
I. kurs		uczenic	7	6	—	—	1
II. kurs		„	3	3	—	—	—
III. kurs		„	3	2	—	—	1
	Razem . .		202	128	15	21	38

4. ILOŚĆ UCZNIÓW

podług narodowości i miejsca stałego pobytu.

Poszczególne działy	Narodowość					Stały pobyt	
	polska	ruska	niemiecka	czeska	inna	miejscowi	zamiejscowi
A. Dział budowlany.							
Kurs I.	23	4	—	—	—	11	16
„ II.	17	3	—	—	—	5	15
„ III.	14	1	—	—	—	3	12
„ IV.	7	—	—	—	—	3	4
„ V.	9	—	—	—	—	6	3
B. Dział przemysłu artystycznego.							
Kurs I.	30	3	2	—	—	17	18
„ II.	20	9	—	—	1	13	17
„ III.	13	2	—	—	—	7	8
„ IV.	19	3	—	—	—	6	16
C. Dział haftów.							
Kurs I.	4	—	—	—	—	2	2
„ II.	2	—	—	—	—	1	1
„ III.	2	—	—	—	—	—	2
„ IV.	1	—	—	—	—	1	—
Uczenice nadzwyczajne	8	1	—	—	—	2	7
D. Dział koronek.							
Kurs I.	6	—	1	—	—	2	5
„ II.	2	1	—	—	—	1	2
„ III.	3	—	—	—	—	3	—
Uczenice nadzwyczajne	6	—	—	—	—	3	3
E. Publiczna sala rysunków i modelowania.							
Sala rysunków dla kobiet	54	8	2	—	1	28	37
Sala rysunków i modelowania dla mężczyzn	21	3	1	—	—	12	13
F. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.							
I. Dział przemysłu budowlanego.							
Kurs I.	20	2	—	—	—	12	10
„ II.	8	1	—	—	—	6	3
II. Dział przemysłu artystycznego.							
Kurs I.	39	6	3	1	—	11	38
„ II.	13	4	—	—	1	6	12
III. Dział przemysłu mech.-technicznego.							
Kurs I.	15	2	1	—	—	9	9
„ II.	2	1	—	—	—	2	1
Razem	358	54	10	1	3	172	254

5. ILOŚĆ UCZNIÓW

podług wyznania, z podaniem przeciętnego wieku w poszczególnych działach.

Poszczególne działy	Wyznanie rz. kat.	gr. kat.	ewang.	mojżesz.	Razem	Przeciętny wiek	
A. Dział budowlany.							
Kurs I.	19	6	—	2	27	średni wiek lat 19	od lat 15—37
„ II.	14	4	—	2	20	„ „ „ 21	
„ III.	14	1	—	—	15	„ „ „ 24	
„ IV.	7	—	—	—	7	„ „ „ 25	
„ V.	9	—	—	—	9	„ „ „ 25	
B. Dział przemysłu artystycznego.							
Kurs I.	26	4	2	3	35	„ „ „ 15	od lat 15—22
„ II.	17	7	—	6	30	„ „ „ 16	
„ III.	11	2	—	2	15	„ „ „ 19	
„ IV.	16	3	—	3	22	„ „ „ 21	
C. Dział haftów.							
Kurs I.	4	—	—	—	4	„ „ „ 17	od lat 15—21
„ II.	2	—	—	—	2		
„ III.	2	—	—	—	2		
„ IV.	1	—	—	—	1		
Uczenice nadzwyczajne	8	1	—	—	9		
D. Dział koronek.							
Kurs I.	6	—	—	1	7	„ „ „ 17	od lat 15—24
„ II.	1	1	—	1	3		
„ III.	1	—	1	1	3		
Uczenice nadzwyczajne	6	—	—	—	6		
E. Publiczna sala rysunków i modelowania.							
Sala rysunków dla kobiet . . .	49	8	1	7	65	„ „ „ 20	od lat 14—34
Sala rysunku i modelowania dla mężczyzn	19	5	1	—	25	„ „ „ 32	
F. Szkoła przemysł. uzupełniająca.							
I. Dział przemysłu budowlanego.							
Kurs I.	18	1	1	3	22	„ „ „ 25	od lat 15—36
„ II.	7	1	1	1	9		
II. Dział przemysłu artystycznego.							
Kurs I.	34	7	2	6	49	„ „ „ 25	od lat 15—35
„ II.	15	3	—	—	18		
III. Dział przemysłu mech.-techniczn.							
Kurs I.	13	2	—	3	18	„ „ „ 25	od lat 17—28
„ II.	2	1	—	—	3		
Razem . . .	321	57	7	41	426		

IX. SPIS UCZNIÓW

ZAPISANYCH W ROKU SZKOLNYM 1896/97.

Uczniowie oznaczeni * wystąpili w ciągu roku szkolnego.
„ „ ** uczęszczają na stolarstwo lub ślusarstwo budowlane.
„ „ † umarli w ciągu roku szkolnego.

I. Szkoła dla przemysłu budowlanego.

I. KURS

a) dział murarstwa.

1. Biernat Julian rodem ze Lwowa.
2. Bogdanowicz Ant. rodem z Pilzna.
3. Czarnecki Feliks rodem z Rzepiennika.
4. Deresz Ferd. rodem ze Złoczowa.
5. Dromirecki Józef rodem z Brzeżan.
6. Goldmann Efroim rodem z Drużkowa.
7.*Gruszyński Floryan rodem ze Lwowa.
8. Habliński Jan rodem z Liska.
9. Jarek Bolesław rodem z Przemyśla.
10. Jaworski Ludwik rodem ze Lwowa.
11. Kubisz Wład. rodem ze Lwowa.
12. Litwinowicz Władysław rodem ze Lwowa.
13. Łysakowski Zenon rodem z Brzeżan.
14.*Michalski Franciszek rodem z Sieniawy.
15. Nikodemowicz Józef rodem z Głogowa.
16. Płoszczak Jan rodem z Brzeżan.
17.*Przyszlak Dymitr rodem z Brzeżan.
18. Rysiakiewicz Kasper rodem z Czortkowa.
19. Sawicki Józef rodem ze Lwowa.
20.*Scheller Ludwik rodem ze Lwowa.
21.*Stecki Michał rodem ze Lwowa.
22. Tychonowicz Józef rodem z Sądowej Wiszni.
23. Zagórski Stanisław rodem z Leżajska.

b) dział ciesielstwa

24. Gniewek Konstanty rodem z Głogowa.
25. Kochański Tadeusz rodem ze Lwowa.

c) dział kamieniarstwa.

26. Dobrowolski Konstanty rodem ze Lwowa.
27. Strożak Jan rodem ze Lwowa.

II. KURS

a) dział murarstwa.

28. Babinetz Franciszek rodem z Przeworska.
29. Beigel Herman rodem z Tarnopola.
30. Bigo Bronisław rodem z Mielca.
31. Błotnicki Kaźmirz rodem z Sieniawy.
32. Burdowicz Władysław rodem ze Sambora.
33. Derbisiewicz Antoni rodem ze Lwowa.
34. Draniewicz Adam rodem ze Lwowa.
35. Dzikowski Piotr rodem z Radomyśla.
36. Gdula Michał rodem z Leżajska.
37. Jarosiewicz Antoni rodem z Leżajska,
38. Lewczak Józef rodem z Przemyśla.
39. Orzechowski Karol rodem ze Lwowa.

40. Osten Aleksander rodem z Brzeżan.
41. Piątkowski Stan. rodem ze Lwowa.
42. Romanowski Włodz. rod. z Doliny.
43. Ulam Michał rodem ze Lwowa.
44. Zając Józef rodem z Jarosławia.

b) Dział ciesielstwa.

45. Bukład Piotr rodem z Wzdowa.
46. Nakoneczny Teodor rod. z Mokrzan.
47. Ozimkiewicz Franciszek rodem z Drohobycza.

c) dział kamieniarstwa.

III. KURS

a) dział murarstwa.

48 Batycki Władysław rodem z Rymanowa.
49. Delkiewicz Józef rodem z Leżajska.
50. Derczyński Edward rodem z Jarosławia.
51. Jabłoński Maksymilian rodem z Sieniawy.
52. Kopaczek Ludwik rodem ze Lwowa.
53 Kuźniar Stanisław rodem z Łańcuta.
54. Mirkiewicz Walenty rodem z Przeworska.
55. Sadłowski Adam rodem z Kleparowa.
56. Turek Karol rodem z Głogowa.
57. Zawilski Kaźmirz rodem z Leżajska.
58. Zawilski Leon rodem z Leżajska.

b) dział ciesielstwa.

59. Gryglaszewski Ad. rod. ze Lwowa.
60. Słabicki Kaźmirz rodem z Zamarstynowa.
61. Szanecki Ludwik rodem z Mielca.

c) dział kamieniarstwa.

62. Steif Wilhelm rodem ze Lwowa.

IV. KURS

a) dział murarstwa.

63. Barański Antoni rodem ze Lwowa.
64. Cwiąkała Franciszek rodem z Blizna.
65. Kogut Jan rodem z Rawy ruskiej.
66. Maciałek Maksymilian rodem ze Lwowa.
67. Serafin Michał rodem z Rymanowa.
68. Stachniewicz Kaźmirz rodem ze Lwowa.
69. Tychonowicz Tomasz rodem z Sądowej Wiszni.

b) dział ciesielstwa.

c) dział kamieniarstwa.

V. KURS

a) dział murarstwa.

70. Kustanowicz Michał rodem ze Lwowa.
71. Kwieciński Franciszek rodem z Leżajska.
72. Oleszek Michał rodem ze Lwowa.
73. Peredyatkiewicz Józef rodem ze Lwowa.
54. Piskorz Józef rodem z Komarna.
75. Remi Zenon rodem ze Lwowa.
76. Rozmus Jan rodem ze Lwowa.
77. Rubinowski Antoni rodem ze Lwowa.
78. Stachyra Antoni rodem z Łańcuta.

II. Szkoła dla przemysłu artystycznego.

I. KURS

A. Dział malarstwa dekoracyjnego.

79. Kowal Michał rodem ze Lwowa.
80. Terlecki Edward rodem z Lutczy.

B. Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego.

81.*Andrijew Mieczysław rodem ze Starego Sioła.
82. Bielecki Jan Kanty rodem ze Lwowa.
83. Bocheński Władysław rodem ze Lwowa.
84. Ciemiński recte Ciemięga Jan Maryan rodem ze Lwowa.
85. Dawidko Franciszek rodem ze Lwowa.
86*Gürttler Michał rodem z Karowa.
87. Łobos Ignacy rodem z Drohobycza.

C. Dział snycerstwa.

88. De Saga Rudolf rodem ze Lwowa.
89. Sagański Józef rod. z Roznoszyniec.

D. Dział stolarstwa.

90. Błyszczuk Stanisław rodem ze Lwowa
91. Hoffmann-Mehal Jan rodem ze Lwowa.
92. Motyczyński Leopold rodem z Przemyśla.
93.*Rozenmann Izydor rodem z Podwołoczysk.

E. Dział tokarstwa.

94. Gollinger Adolf rodem ze Lwowa.
95. Lindner Jakób rodem ze Lwowa.
96.*Maćkówka Józef rodem ze Lwowa.
97. Łopusiewicz Stanisław rodem ze Lwowa.
98. Onyszkiewicz Wład. rod. ze Lwowa.

F. Dział ślusarstwa.

99.*Huber Karol rodem ze Lwowa.
100.*Kaczorowski Stanisław rodem ze Lwowa.
101. Kowalewski Kaźmirz rodem z Podwołoczysk.
102.**Kwolewski Zdzisław rodem z Nowego Sącza.
103. Lech Stanisław rodem z Obroszyna.
104.**Mureńko Władysław rodem z Poddębiec.
105.**Müller Józef rodem z Warszawy.
106. Nawrot Wład. rodem z Łańcuta.
107. Pisarski Karol rodem ze Lwowa.
108. Redka Aleks. rodem ze Lwowa.

109. Seniów Bazyli rodem z Bolechowa.
110. Schatzker Filip rodem ze Schmytkowa.
111. Szewczuk Stanisław rodem ze Lwowa.
112. Wasylewicz Mieczysław rodem ze Sanoka.
113. Wiszniewski Władysław rodem z Pojlego.

II. KURS

A. Dział malarstwa dekoracyjnego.

114. Baumöhl Abraham rodem z Chodorowa.
115. Fuhrmann Kiwa rodem ze Lwowa.
116. Korossy Cezar rodem z Wielkiego Waradynu (Węgry).
117. Krebs Kasyel rodem ze Lwowa.
118. Lichtgarn Leib rodem z Rohatyna.
119. Mąnastyrski Antoni rodem z Zawałowa.
120. Rywucki Michał rodem z Mościsk

B. Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego.

121. Komanek Maryan rod. ze Lwowa.

C. Dział snycerstwa.

D. Dział stolarstwa.

122. Czyżyk Bohdan rodem z Nochtujska (Syberya)
123.*Łokacz Jan rodem z Woisławic.
124. Kiniarz Piotr rodem ze Lwowa.
125.*Mader Józef rodem ze Lwowa.
126. Śmieszko Tadeusz rod. ze Sokala.

E. Dział tokarstwa.

F. Dział ślusarstwa.

127. Ballandt Władysław rodem ze Lwowa.
128. Bartel Kazim. rodem ze Lwowa.
129. Berezowski Grzegorz rod. z Krzesioła.
130. Bielatowicz Jan rodem z Kulczyc.
131. Kauer Bolesław rodem z Tylicza.
132.*Kłakowicz Stanisław rodem z Zabłotowa.
133. Krwawicz Jan rodem z Kałusza.
134. Kuźma Konstanty rodem z Łahodowa.
135. Lechner Alfred rodem ze Lwowa.
136. Niżankowski Eustachy rodem z Siedlisk.
137.*Pelczarski Ant. rodem że Lwowa.
138. Rubański Ant. rodem ze Lwowa.
139.*Schaechter Izaak rod. ze Lwowa.
140. Swietlik Józef rodem ze Lwowa.
141. Welser Ludwik rodem ze Lwowa.
142. Wojcikewicz Bolesław rodem ze Lwowa.
143. Wohl Leon rodem z Husiatyna.

III. KURS

A. Dział malarstwa dekoracyjnego.

144. Fuliński Karol rodem ze Lwowa.
145. Gawroński Władysław rodem z Warny (Bułgarya).
146. Guzik Emil. rodem z Tartakowa.
147. Holzmüller Juliusz rodem z Bolechowa.

148. Kuczkiewicz Jakób rodem z Nawaryi.
149. Lisecki Jan rodem z Bełza.
150.†Müller de Rauenthal Henryk rodem ze Lwowa.
151. Seidenschnur Salomon rodem ze Lwowa.
152.*Skwirczyński Zdzisław rodem ze Lwowa.
153. Weitzberg Samuel rod. ze Lwowa.

B. Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego.

154. Kłakowicz Kazimierz rodem z Krakowa.
155. Szczudłowski Franciszek rodem ze Lwowa.

C. Dział snycerstwa.

156.*Łuhowiak Jan rod. z Peczeniżyna.

D. Dział stolarstwa.

E. Dział tokarstwa.

F. Dział ślusarstwa.

157.**Mikulski Józef rodem ze Lwowa.
158. Zajączkowski Wł. r. z Warszawy.

IV. KURS

A. Dział malarstwa dekoracyjnego.

159. Borowski Kazimierz rodem z Orszowic.
160. Erb Eisig rodem ze Zniesienia.
161. Halpern Izrael rodem ze Lwowa.
162. Kormann August rod. z Tarnowa.
163. Seidel Alfred rodem z Dąbrowy.
164.†Śliwiński Zygmunt rodem z Woli gnojnickiej.

B. Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego.

165. Hałaciński Ant. rodem z Krakowa.

C. Dział snycerstwa.

166. Kazatel Kaźmirz rodem z Gródka.
167. Pasternak Jan rodem z Dziubułek.
168. Tyrczka Robert rodem z Zakopanego.

D. Dział stolarstwa.

169. Halczuk Stanisław rod. z Opolska.
170. Koss Jan rodem z Komarna.
171. Leszczyński Jan rod. z Komarna.
172. Semetkowski Zdz. rod. ze Lwowa.

E. Dział tokarstwa.

F. Dział ślusarstwa.

173. Arend Stanisław rodem z Monasterzysk.
174. Grenzenbauer Herman rodem ze Lwowa.
175.*Groszek Wład. rodem ze Lwowa.
176.*Harhala Jan rodem z Komarna.
177.*Müller Maksymilian rodem z Warszawy.
178. Peret Józef rodem ze Lwowa.
179. Semkowicz Ludwik rod. ze Lwowa.
180.*Zajączkowski Zygmunt rodem z Warszawy.

III. Dział hafciarstwa.

a) uczenice zwyczajne.

I. KURS

181. Klusówna Emilia rodem z Ferlejowa.
182. Muszyńska Zofia rodem ze Lwowa.
183. Piwonka Eugenia rod. ze Lwowa.
184. Stefaniów Marya rodem z Jarosławia.

II. KURS

185. Fischerówna Katarzyna rodem z Halicza.
186. Nierudzka Michalina rodem ze Lwowa.

III. KURS

187. Baternay Janina rodem z Jassów.
188. Bommersbach Antonina rodem ze Stebnika.

IV. KURS

189. Alscherówna Henr. rod. ze Lwowa.

b) uczenice nadzwyczajne.

190. Borowska Wanda rodem z Krakowa.
191. Dolnicka Natalia rodem z Czerepina.
192.* Dzieduszycka hr. Karolina rodem z Ukrainy.
193. Gorgolewska Helena rodem z Berlina.
194. Kulczycka Anna rodem z Bóbrki.
195. Magdówna Zofia rodem z Cmolasa.
196.*Osuchowska Marya rod. ze Lwowa.
197.*Przedrzymirska Wanda rodem ze Lwowa.
198. Teodorowiczówna Kazimiera rodem z Potoczka.

IV. Dział koronkarstwa.

a) uczenice zwyczajne.

I. KURS

199. Czerwińska Jadwiga rodem z Sichowa.
200. Hahnówna Amalia rod. ze Lwowa.
201.*Jakubowska Kazimiera rodem ze Stanisławowa.
202. Knotz Leopoldyna rod. ze Lwowa.
203. Reichard Julia rodem z Bohorodczan.
204. Reichard Leontyna rodem z Bohorodczan.
205. Senisson Wiktorya rodem z Krakowa.

II. KURS

206. Altstadt Klara rodem ze Lwowa.
207. Rzeczycka Helena rodem z Iwanówki.
208. Sawczyńska Marya rodem z Gródka

III. KURS

209. Einfield Helena rodem ze Lwowa.
210.*Langner Karol. rodem ze Lwowa.
211. Smalska Marya rodem ze Lwowa.

b) uczenice nadzwyczajne.

212. Fechterówna Jadwiga rodem ze Lwowa.
213. Jankowska Bronisława rodem ze Lwowa.
214.*Krużlewska Gizela rod. ze Lwowa.
215. Międlicka Mieczysława rodem z Bóbrki.
216. Solecka Zofia rodem ze Sośniny.
217. Wieczorkowa Adela rodem z Brzeżan.

V. Sala otwarta rysunków i modelowania.

a) Sala rysunków dla pań.

218. Comello Marya rodem z Włoch.
219. Dolnicka Natalia rodem z Czerepina.
220. Dyduszyńska Władysława rodem z Drohobycza.
221. Dziakiewicz Emilia rodem z Rzeszowa.
222. Dziedzicka Aleksandra rodem z Żółkwi.
223. Dzieduszycka hr. Karolina rodem z Ukrainy.
224. Dzieduszycka hr. Helena rodem ze Lwowa.
225. Dziwińska Wanda rod. ze Lwowa.
226. Faust Emma rodem ze Lwowa.
227. Frenkel Julia rodem ze Lwowa.
228. Gawlikowska Marya rodem z Łańcuta.
229. Gawlikowska Stanisława rodem ze Lwowa.
230. Gołębiowska Ksawera rodem ze Lwowa.
231. Gołkowska Justyna rodem z Tyrawy wołoskiej.
232. Gorgolewska Helena rodem z Berlina.
233. Gruenberg Janina rodem ze Stanisławowa.
234. Gustowiczówna Aleksandra rodem ze Lwowa.
235. Guzówna Antonina rod. ze Lwowa.
236. Januszowska Elżbieta rodem z Jagielnicy.
237. Jasser Eugenia rodem ze Zbaraża.
238. Kopystyńska Jadwiga rodem ze Lwowa.
239. Korpakówna Hermina rodem ze Lwowa.
240. Kraśniewiczówna Klotylda rodem ze Lwowa.
241. Lateiner Helena rodem z Bełza.
242. Leurmann Stefania rod. ze Lwowa.
243. Magdówna Zofia rodem z Cmolasa.
244. Majewska Jadwiga rod. ze Lwowa.
245. Makarewiczówna Aniela rodem z Rohatyna.
246. Mizesówna Helena rod. z Wiednia.
247. Mokrzycka Irena rodem z Bełzca.
248. Münz Diana rodem z Brodów.
249. Nemethówna Irena rodem z Tyśmienicy.
250. Nirenstein Rafaela rod. ze Lwowa.
251. Nyczaj Michalina rodem ze Stanisławowa.
252. Obtułowiczówna Stefania rodem z Żywca.
253. Pełechówna Paulina rodem z Macoszyna.
254. Pikor Gabryela rodem ze Lwowa.
255. De Pinkas Janina rodem z Krakowa.
256. Piotrowska Jadwiga rodem z Grzymałowa.
257. Piżl Marya rodem re Lwowa.
258. Pogórska Józefa rod. z Krakowa.
259. Pohorilecowna Ludwika rodem ze Lwowa.
260. Potoczna Helena rodem z Krosna

261. Przedrzymirska Wanda rodem ze Lwowa.
262. Raschek Emilia rodem z Wikowa (Bukowina).
263. Raschek Michalina rodem ze Lwowa.
264. Rischkówna Adela rod. ze Lwowa.
265. Rosenfeld Kamil rod. z Myślenic.
266. Rutkowska Marta rod. ze Lwowa.
267. Rybowska Zofia rodem ze Lwowa.
268. Smolnicka Stefania rodem z Przemyśla.
269. Solecka Zofia rodem z Sonina.
270. Sołtys Paulina rodem ze Lwowa.
271. Szuchiewiczówna Irena rodem ze Lwowa.
272. Schuchiewiczówna Darya rodem ze Lwowa.
273. Teisseyre Helena rodem z Tarnopola.
274. Trunz Adela rodem ze Stefanau (Morawa)
275. Węclewska Kazimiera rodem ze Lwowa.
276. Wiśniewska Jadwiga rodem ze Lwowa.
277. Wolf Hilda rodem z Rzeszowa.
278. Ząbecka Julia rodem z Przemyśla.
279. Zbijewska Wanda rodem z Przemyśla.
280. Zderkowska Amelia rod. z Krasna
281. Zielonka Zofia rodem ze Lwowa.
282. Zimmermannówna Marya rodem z Rzeszowa.

b) Sala otwarta rysunków i modelowania dla mężczyzn.

283. Assler Leon rodem z Majdanu.
284. Czajkowski Każmirz rodem ze Lwowa.
285. Czyż Eliasz rodem z Brzegów.
286. Diak Piotr rodem z Nakwaszy.
287. Dąbrowski Jan rodem z Czernichowa mazowieckiego.
288. Dziakiewicz Piotr rodem z Mielca.
289. Dzikowski, recte Niesiołowski, Tomasz rodem ze Lwowa.
290. Dziwiński Adam rodem z Jarosławia.
291. Hehn Fryderyk rodem z Skomoroch.
292. Hornung Józef rodem ze Lwowa.
293. Hryniewicz Eugeniusz rodem ze Lwowa.
294. Katyll Tadeusz rodem z Gorlic.
295. Krokowski Roman rodem z Kosienic.
296. Krauss Tadeusz rodem z Sokala.
297. Kubala Tomasz (mod.) rodem ze Lwowa.
298. Lewicki Leon rodem ze Lwowa.
299. Lilienfeld Juliusz rod. ze Lwowa.
300. Mohelsky Ernest rodem z Kelczyc (Morawa).
301. Olszewski Maryan rod. ze Lwowa.
302. Przedwojewski Wojciech (mod.) rodem z Chłapówki.
303. Szwedzicki Roman (mod.) rodem ze Lwowa.
304. Szwedzicki Roman (rys.) rodem ze Lwowa.
305. Sichulski Kaźmierz rodem ze Lwowa.
306. Turzański Zygmunt rodem z Paskan (Rum.).
307. Zubalewicz Zygmunt rodem ze Lwowa.

VI. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

a) dla przemysłu budowlanego.

I. KURS.

308. Acht Izaak (Eizig), czel. kamieniarski rodem ze Lwowa.
309. Allweil, vel Hartel, Samuel czel. kamieniarski rodem ze Lwowa.
310. Cieleń Ignacy, czel. stol. budowl. rodem z Kańczugi.
311. Czernecki Marcin, prakt. murars. rodem ze Lwowa.
312. Dreher Leon, czel. kamieniarski rodem ze Lwowa.
313. Dura Tomasz, czel. stol. budowl. rodem z Mucharza.
314. Jasiński Franciszek, czel. stelmach. rodem ze Lwowa.
315. Jecher Edward, czelad. ciesielski rodem z Sygniówki.

316. Kornak Michał, czel. stol. budow. rodem ze Lwowa.
317. Korzeniowski, Alojzy Antoni czel. stol bud. rodem z Przysieki.
318. Kubisz Władysław, czel. murars. rodem ze Lwowa.
319. Maćkowiak Witold, Karol prakt. murarski rodem ze Lwowa.
320. Michalik Walenty, czeladnik stol. budowlan. rodem ze Swoszowic.
321. Miciek Jan Bronisław, czel. ciesielski rodem ze Zagórzan.
322. Namiestnik Andrzej, czel. kamieniarski rodem ze Lwowa.
323. Noschkes Chaim Leib, czel. kamieniarski rodem ze Lwowa.
324. Skoczylas Wacław, prak. murars. rodem ze Lwowa.
325. Stecki Michał, czeladn. murarski rodem ze Lwowa.
326. Szabatowski Jan, prakt. stol. bud. rodem z Cieszanowa.
327. Wiewiórski Jan, czel. kamieniars. rodem z Brzozdowiec.
328. Wiśniowski Antoni, czel. murars. rodem z Przeworska.
329. Zygartowski Julian, czel. ciesiels. rodem z Podhórzec.

II. KURS.

330. Biliński Jan, czeladnik ciesielski rodem z Zurawnik.
331. Bojczuk Julian, czeladnik kamieniarski rodem ze Lwowa.
332. Goliński Tomasz, czel. stol. budow. rodem z Kolbuszowy.
333. Jarek Bolesław Karol Jan, prakt. mur. rodem z Przemyśla.
334. Jaworski Ludwik Leonard prak. mur. rodem ze Lwowa.
335. Matusiewicz Jan, czel. kamieniar. rodem ze Lwowa.
336. Pawełkiewicz Józef, czel. ciesiel. rodem ze Lwowa.
337. Steif Wilhelm, czel. kamieniarski rodem ze Lwowa.
338. Ulam Michał, praktyk. murarski rodem ze Lwowa.

b) dla przemysłu artystycznego.

I. KURS.

339. Ciemiński Jan, uczeń rzeźbiarski rodem ze Lwowa.
340. Dembiński Stanisław, czel. ślus. rodem ze Lwowa.
341. Dominik Franciszek, litograf rodem z Wieliczki.
342. Dumański Wojciech, pozłotnik rodem z Wieliczki.
343. Dziedzic Józef, czeladnik stolarski rodem z Swięcan.
344. Eberhardt Mikołaj, uczeń stolars. rodem z Gródka.
345. Glasgall Hermann, czel. stolarski rodem z Tarnopola.
346. Golda Władysław Antoni, czel. garncarski rodem z Palczowic.
347. Grabowski Wacław, rytownik rodem z Bołszowiec.
348. Harhala Jan, uczeń stolarski rodem z Komarna.
349. Jagy Józef, uczeń ślusars. rodem z Kamionki Strumiłowej.
350. Karmelita Henryk, uczeń snycerstwa rodem z Krakowa.
351. Konik Antoni, czel. stol. rodem z Morzyczyna (Król polskie).
352. Kondal Karol Leopold, czel. stol. rodem ze Lwowa.
353. Koss Jan, uczeń stolarski rodem z Komarna.
354. Kuna Sylwester, czel. stol. rodem z Nowego Targu.
355. Lehnert Michał Kasper, ucz. mal. pok. rodem ze Lwowa.
356. Lelek Mikołaj, czeladnik stolars. rodem z Kłakoczyna.
357. Leszczyński Jan, uczeń stolarski rodem z Komarna.
358. Lichtgarn Leon (Leib), ucz. mal. pok. rodem z Rohatyna.
359. Łobos Ignacy, uczeń rzeźbiarski rodem z Drohobycza.
360. Łopaczyński Roman, czel. snycer. rodem ze Lwowa.
361. Łucki Ignacy, czeladnik stolarski rodem z Kut.
362. Łyssy Łukasz czeladnik stolarski rodem z Hłuboczka wielkiego.

363. Martyniak Jan, uczeń ślusarski, rodem z Lubienia wielkiego.
364. Matous Jarosław, ucz. rzeźbiars. rodem z Budziejowic (Czechy)
365. M[illegible]siewicz Piotr, pozłotnik rodem z Przemyśla.
366. Mordkowicz Marceli, uczeń snycerstwa rodem z Halicza.
367. Mroczyński Stanisław, czel. ślus. rodem z Przeworska.
368. Murdzia Stanisław Józef, czelad. stolarski rodem z Łańcuta
369. Neuer Mojżesz, czeladn. ślusarski rodem ze Lwowa.
370. Neuer Jakób Osiasz, czel. kam. rodem ze Lwowa.
371. Pasternak Jan, uczeń snycerstwa rodem z Dzibułek.
372. Rogalski Bronisław Kaźmirz, ucz. rzeźb. rodem ze Lwowa.
373. Rosenmann Izydor, uczeń rzeźb. rodem z Podwołoczysk.
374. Rothhaüsler Józef Stanisław, ucz. snyc. rodem ze Stryja.
375. Rydz Antoni, pozłotnik rodem z Romanowego sioła.
376. Smieszko Tadeusz, uczeń stolars. rodem ze Sokala.
377. Sowiak Władysław, czeladn. stol. rodem ze Starej soli.
378. Stefanowski Michał, uczeń ślus. rodem z Bóbrki.
379. Suchanek Władysław, rytownik ze Lwowa.
380. Szkielski Michał Stanisław, czel. stol. rodem ze Lwowa.
381. Schneider Henryk Franciszek, czel. stol. rodem z Weinbergen.
382. Turczyński Jan Piotr, czel. rzeźbiarski rodem z Warszawy.
383. Wiliński Antoni, uczeń stolarski rodem ze Słobodzia Razańczego.
384. Zagórski Jan, uczeń rzeźbiarski rodem z Rymanowa.
385. Zbarański Józef Karol, ucz. ślus. rodem z Wiszenki.
386. Żurawicki Jan, czeladn. stolarski rodem z Tartakowa.
387. Żurowski Józef, uczeń rzeźbiars. rodem ze Lwowa.

II. KURS.

388. Aseńko Stanisław, czel. ślusarski rodem z Polanki.
389. Collino Domenico, uczeń rzeźbiar. rodem z Udine (Włochy).
390. Eder Aleksander, czel. stolarski rodem ze Lwowa.
391. Gorczyński Stanisław Eustachy, ucz. kafl. rod. z Jaryczowa nowego.
392. Gretschel Feliks, czel. ślusarski rodem ze Lwowa.
393. Halczuk Stanisław, czel. stolars. rodem z Opolska.
394. Harasymowicz Bronisław Mateusz, czel. rzeźb. rodem ze Lwowa.
395. Janicki Piotr Paweł, czel. malar. rodem z Toporowa.
396. Kaczyński Jan Kanty, czel. stol. rodem ze Szczerca.
397. Kowalski Stanisław, czel. rzeźb. rodem ze Lwowa.
398. Łączkowski Czesław, uczeń litografii rodem z Rzeszowa.
399. Łuhowiak Jan, czel. rzeźbiarski rodem z Peczeniżyna.
400. Minorowicz Jan, czel. stolarski rodem ze Lwowa.
401. Olchowy Bazyli, czel. snycerski rodem z Komarna.
402. Przedwojewski Wojciech, uczeń rzeźb. rodem z Chłapówki.
403. Semetkowski Zdzisław, ucz. stol. rodem ze Lwowa.
404. Śliwiński Zygmunt, ucz. mal. dek. rodem z Woli gnojnickiej.
405. Wełyczko Andrzej, czel. rzeźbiar. rodem ze Sokala.

c) **dla przemysłu mechaniczno-technicznego.**

I. KURS.

406. Bartel Kaźmirz, uczeń ślusarstwa rodem ze Lwowa.
407. Baternay Stefan Ludwik, czel. tok. metal. rodem ze Stanisławowa.
408. Berezowski Grzegorz, uczeń ślus rodem z Kniesioła.
409. Boznański Mieczysław Jan, czel. tokar. metal. rodem ze Lwowa.

410. Czaykowski Adam, uczeń ślusar. rodem ze Lwowa.
411. Kowalewski Kaźmierz, ucz. ślus. rodem z Podwołoczysk.
412. Kwolewski Zdzisław, uczeń ślus. rodem z Nowego Sącza.
413. Mikulski Józef Jan, uczeń ślus. rodem ze Lwowa.
414. Müller Józef Grzegorz, ucz. ślus. rodem z Warszawy.
415. Niżankowski Eustachy, ucz. ślus. rodem z Siedlisk.
416. Rachwał Kaźmierz Jan, ucz. ślus. rodem ze Lwowa.
417. Sandauer Franciszek Józef, czel. ślus rodem z Dobrun (Czechy).
418. Schatzker Filip, uczeń ślusarstwa rodem ze Szmytkowa.
419. Schachter Izaak, uczeń ślusarst. rodem ze Lwowa.
420. Semkowicz Ludwik, uczeń ślus. rodem ze Lwowa.
421. Swietlik Józef Stanisław, uczeń ślusarstwa rodem ze Lwowa.
422. Welser Ludwik, uczeń ślusarstwa rodem ze Lwowa.
423. Wohl Leon, uczeń ślusarstwa rodem z Husiatyna.

II. KURS.

424. Bratkowski Edmund Bronisław, elektro-mech. rodem ze Lwowa.
425. Czajkowski Leon, elektro-mechanik rodem z Brodów.
426. Pribulka Jan, czeladnik tokarst. metalowego rodem ze Lwowa.

VII. Kurs rysunkowy

dla nauczycieli szkół ludowych.

427. Biega Leopold nauczyciel kierujący ze Sanoka.
428. Długoszewski Feliks nauczyciel starszy z Nowego Sącza.
429. Dzikowski Julian nauczyciel mł. przy seminaryum nauczycielskiem ze Lwowa.
430. Kienzler Edward nauczyciel mł. ze Lwowa.
431. Kłapa Józef nauczyciel starszy ze Starego Sącza.
432. Knobloch Ambroży nauczyciel młodszy z Jarosławia.
433. Kondrat Teodor nauczyciel starszy z Drohobycza.
434. Krzanowski Walery nauczyciel starszy z Krakowa.
435. Krzyżanowski Jan nauczyciel starszy z Tarnowa.
436. Lewicki Apolinary nauczyciel szkoły ćwiczeń przy seminaryum nauczycielskiem ze Sambora.
437. Lilienthal Adolf nauczyciel młod. z Krakowa.
438. Łabęcki Romuald naucz. starszy z Buczacza.
439. Malis Henryk nauczyciel starszy z Krosna.
440. Motak Jan nauczyciel młodszy przy seminaryum nauczycielskiem z Krakowa.
441. Onufrów Grzegorz nauczyciel starszy z Brodów.
442. Pindur Józef nauczyciel młodszy z Biały.
443. Piotrowski Stanisław nauczyciel starszy z Rzeszowa.
444. Resiuła Stanisław naucz. starszy z Gorlic.
445. Stopiński Andrzej nauczyciel kierujący z Jasła.
446. Welk Józef nauczyciel starszy z Żółkwi.
447. Zieliński Leon nauczyciel starszy ze Lwowa.
448. Żmuda Franciszek naucz. starszy z Krakowa.
449. Żurakowski Antoni nauczyciel kierujący z Przemyśla.

VIII. Wykaz uczniów,

którzy w roku szkolnym 1896/7 otrzymali na mocy egzaminu, złożonego przed komisyą egzaminacyjną w Wys. c. k. Namiestnictwie, świadectwo uzdolnienia do samoistnego prowadzenia przemysłu.

I. Z działu budowlanego.

a) na majstrów murarskich:

1. Oleszek Michał rodem ze Lwowa.
2. Piskorz Józef rodem z Komarna.

b) na majstrów ciesielskich:

1. Peredyatkiewicz Józef rodem ze Lwowa.

*

X. STYPENDYA.

Ogólna kwota, pobrana przez **38** uczniów i **5** uczenic jako stypendya w roku szkolnym 1896/97 wynosi **5.614** zł. i rozdziela się w następujący sposób:

a) Stypendya stałe:

4 stypendya rządowe dla uczniów po 150 zł. . .	600 zł.
2 „ „ „ „ „ 100 „ . .	200 „
5 stypendyów gminy miasta Lwowa im. ces. Franciszka Józefa dla uczniów po 120 zł. . . .	600 „
2 stypendya Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie dla uczniów działu budowlanego po 60 zł. .	120 „
1 stypendyum im. Zygmunta Weisera dla uczniów .	250 „
2 stypendya im. dyrektora Zimy z funduszów Galic. kasy oszczędności dla uczniów po 250 zł. . .	500 „
Razem .	2.270 zł.

b) Stypendya niestałe na rok szkolny 1896/97.

1 zasiłek stypendyjny Wys. Wydziału kraj. dla 1 ucznia	350 zł.
1 „ „ „ „ „ „ 1 „	250 „
6 stypendyów Wys. Wydziału kraj. dla uczniów po 120 zł.	720 „
2 stypendya „ „ „ „ „ „ 100 „	200 „
4 „ „ „ „ „ uczenic „ 100 „	400 „
1 stypendyum im. Boznańskiego (familijne) . .	150 „
1 „ Wys. c. k. Ministerstwa Skarbu dla uczenic	100 „
1 „ im. Ducheńskiego dla uczniów szkoły przemysłowej uzupełniającej	150 „
1 stypendyum z fundacyi br. Hirscha, dla uczniów wyznania mojżeszowego	100 „
1 stypendyum Wydziału powiatowego w Samborze dla ucznia działu budowlanego	100 „
1 stypendyum im. Konstantego Zahorskiego dla uczniów (wypłacane przez c. k. Namiestnictwo dolnej Austryi we Wiedniu)	200 „
1 stypendyum z fundacyi Kazimierza Malinowskiego dla uczniów szkoły przem. uzupełniającej . .	60 „
3 stypendya z fundacyi Marka Bernsteina dla uczniów wyznania mojżeszowego po 120 zł. . . .	360 „
2 stypendya takie same po 60 zł. . . .	120 „
1 stypendyum „ „	84 „
Razem .	3.344 zł.

Nadto otrzymali tytułem *jednorazowej zapomogi:*

Z nierozdzielonego w r. szk. 1896/97 stypendyum rządowego w kwocie 100 zł.:

1 uczeń działu budowlanego . . . . . 20 zł.

8 uczniów „ „ po 10 zł. . . . 80 „

Wreszcie otrzymało 3 najpilniejszych uczniów przemysłowej uzypełniającej, jako *premie z fundacyi gminy król. stoł. miasta Lwowa po 20 zł.* . . . . 60 „

Pilni uczniowie i uczenice doznają nakoniec znacznej ulgi przez *uwolnienie od opłaty czesnego.*

W roku szkolnym 1896/97 korzystało z tej ulgi na cały rok 42

na drugie zaś półrocze 21

uczniów i uczenic.

Powyżej wyszczególnione stypendya pobierali następujący uczniowie i uczenice:

a) Stypendya rządowe.

1. Pasternak Jan z V. r. snycerstwa . . . . . 150 zł.
2. Koss Jan z IV. r. stolarstwa . . . . . . 150 „
3. Harhala Jan*) z V. r. ślusarstwa . . . . . 150 „
4. Zajączkowski Zygmunt*) z V. r. ślusarstwa . . 150 „
5. Łobos Ignacy z I. r. rzeźb. dekoracyjnego . . 100 „

b) Stypendya gminy miasta Lwowa.

1. Ballandt Władysław z II. r. ślusarstwa . . . . 120 „
2. Groszek Władysław**) z V. r. „ . . . . 120 „
3. Kormann August z IV. r. mal. dekoracyjnego . 120 „
4. Kłakowicz Kaźmierz z III. r. rzeźb. dekoracyjnego 120 „
5. Kuźma Konstanty z II. r. ślusarstwa . . . . 120 „

c) Stypendya Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie.

1. Kustanowicz Michał z IV. r. kursu działu budowlanego 60 zł.
2. Serafin Michał „ „ „ „ 60 „

*) Po wystąpieniu uczniów Harhali i Zajączkowskiego otrzymali resztę rat stypendyjnych począwszy od 1. kwietnia 1897 uczniowie: Leszczyński Jan, Bartel Kazimierz i Manastyrski Antoni po 10 zł. miesięcznie.

**) Po wystąpieniu ucznia Groszka Władysława otrzymał resztę rat stypendyjnych uczeń Peret Józef.

d) Stypendyum im. Zygmunta Weisera.

1. Guzik Emil z III. r. działu malarstwa dekoracyjnego 250 zł.

e) Stypendya im. Dyr. Franciszka Zimy.

1. Hałaciński Antoni z IV. r. rzeźb. dekoracyjnego . 250 zł.
2. Semetkowski Zdzisław z IV. r. stolarstwa . . 250 „

f) Stypendya Wydziału krajowego.

1. Halczuk Stanisław z IV. r. stolarstwa . . . 350 zł.
2. Terczka Robert z IV. r. snycerstwa . . . 250 „
3. Kazatel Kazimierz z IV. r. snycerstwa . . 120 „
4. Komanek Maryan z II. rzeźb. dekoracyjnego . 120 „
5. Lisecki Jan z III. r. malarstwa dekoracyjnego . 120 „
6. Łuhowiak Jan*) z III. r. snycerstwa . . . 120 „
7. Mikulski Józef z III. r. ślusarstwa budowlanego . 120 „
8. Müller Maksymilian*) z V. r. ślusarstwa . . 120 „
9. Rywucki Michał, z II. r. malarstwa dekoracyjnego 100 „
10. Bielatowicz Jan, z II. r. ślusarstwa budowlanego 100 „
11. Baternay Janina z III. r. hafciarstwa . . . 100 „
12. Smalska Marya z III. r. koronkarstwa . . . 100 „
13. Rzeczycka Helena z II. r. „ . . . 100 „
14. Alscherówna Henryka z IV. r. hafciastwa . . 100 „

g) Stypendyum c. k. Ministerstwa Skarbu.

1. Sawczyńska Marya z II. r. koronkarstwa . . 100 zł.

h) Stypendyum im Ducheńskiego.

1. Steif Wilhelm z kursu uzupełniającego . . . 150 zł.

i) Stypendyum fundacyi br. Hirscha.

1. Grenzenbauer Herman z V. r. ślusarstwa . . 100 zł.

j) Stypendyum im. Boznańskiego.

1. Boznański Mieczysław z kursu uzupełniającego . 150 zł.

---

*) Po wystąpieniu uczniów Łuhowiaka Jana i Müllera Maksymiliana, otrzymali raty stypendyjne od 1. marca 1897 począwszy, uczniowie: Śliwiński Zygmunt i Semkowicz Ludwik.

k) Stypendyum Wydziału powiatowego w Samborze.

1. Burdowicz Władysław z II. r. działu budowlanego 100 zł.

l) Stypendyum im. Konstantego Zahorskiego.

1. Müller Józef z I. r. ślus. budowlanego . . . 200 zł.

m) Stypendyum im. Kaźmierza Malinowskiego.

1. Lehnert Michał z kursu uzupełniającego . . 60 zł.

n) Stypendya z fundacyi Marka Bernsteina.

1. Schaechter Izaak	z II. r.	ślusarstwa artystycznego	120 zł.
2. Erb Eisig	z IV. r.	malarstwa dekoracyjnego	120 „
3. Lichtgarn Leib	z II. r.	„ „	120 „
4. Baumöhl Abraham	z II. r.	„ „	60 „
5. Krebs Kasyel	z II. r.	„ „	60 „
6. Halpern Israel	z IV. r.	„ „	84 „

Jednorazowe zasiłki otrzymali następujący uczniowie:

1. Rozmus Jan	z V. r.	działu budowlanego .	20 zł.
2. Babinetz Franciszek	z II. r.	„ „ .	10 „
3. Batycki Władysław	z III. r.	„ „ .	10 „
4. Błotnicki Kazimierz	z II. r.	„ „ .	10 „
5. Kopaczek Ludwik	z III. r.	„ „ .	10 „
6. Lewczak Józef	z II. r.	„ „ .	10 „
7. Mirkiewicz Walenty	z III. r.	„ „ .	10 „
8. Stachyra Antoni	z IV. r.	„ „ .	10 „
9. Turek Karol	z III. r.	„ „ .	10 „

Premie z kwoty 60 zł., przeznaczonej przez gminę miasta Lwowa dla trzech najlepszych uczniów otrzymali:

1. Bratkowski Edmund elektro-mechanik . . . 20 zł.
2. Collino Domenico rzeźbiarz . . . . . 20 „
3. Bojczuk Julian kamieniarz . . . . . 20 „

XI. BIBLIOTEKA UCZNIÓW.

W dalszym ciągu darowali do biblioteki uczniów w roku szkolnym 1896/7 książki:

Prof. K. Bronikowski: Nr. 286. Nałęcz J. Bernatowicza. Warszawa 1828. 2 tomy.

Prof. K. Sorys: Nr. 287. Dolina bez wyjścia, przygody podróżników w górach Himalaya, tłumaczyła z angielskiego M. J. Zaleska. Warszawa 1884.

Nr. 288. Z Pałaców i Chat, powieść dla dorastającej młodzieży, z angielskiego naśladowała M. J. Zaleska. Warszawa 1885.

Nr. 289. Obrazki z życia, przez Maryę z Łozińskich Popławską. Warszawa 1874.

Nr. 290. Gwiazdka noworoczna, powiastki dla młodszego wieku, zebrał Wincenty Sarnecki. Kraków 1870.

Nr. 291. Poezye W. Pola. W Krakowie 1856.

Nr. 292. Pacholę Hetmańskie, W. Pola. We Lwowie 1876.

Nr. 293. Bracia Rywale, powieść J. I. Kraszewskiego.

Nr. 294. Pojata córka Lezdejki, romans historyczny przez J. Bernatowicza. Lwów, 1877.

Nr. 295. Historya Literatury Polskiej przez J. Wasilewską. Tom I. Lwów 1870.

Nr. 296. Album Lwowskie, wydane przez H. Nowakowskiego. Lwów 1862.

Prof. T. Mostowski: Nr. 297. Trzy przeznaczenia, powieść przez M. Crawford przekład z angielskiego. Warszawa 1892.

Prof. T. Wiśniowiecki: Nr. 298. Meir Ezofowicz, przez Elizę Orzeszkową. Warszawa 1879.

P. sekretarz St. Jarek. Nr. 299. Kosynierzy, powieść z 1863 r., przez A. de Lamothe. Gródek 1891.

Uczniowie działu budowlanego:

H. Beigel z II. r.: Nr. 300. Z za kulis i ze świata, przez Aurelego Urbańskiego. (Bibl. Mrówki) 5 tomików.

Nr. 301. Jaskółczym szlakiem, powieść M. Rodziewiczówny. Lwów 1894.

H. Bigo z II. r.: Nr. 302. Z pod Sandomierza, kilka podań ludowych, napisał Dr. Karol Matyas. Kraków 1895.

Uczniowie działu artystycznego:

J. Groszek z V. r.: Nr. 303. Mohort, rapsod rycerski W. Pola.

A. Hałaciński z IV. r.: Nr. 304. Ciemne promienie Röntgenowskie, napisał Z. Korosteński. Lwów 1896.

L. Semkowicz z IV. r.: Nr. 305. Adam Śmigielski, przez H. Rzewuskiego. Warszawa 1877.

J. Mikulski z III. r.: Nr. 306. Główne postacie powieści H. Sienkiewicza „Potop“, krytyczny rozbiór W. Dzieduszyckiego. Lwów 1887.

Nr. 307. Wspomnienia Podchorążego z czasów W. K. Konstantego, napisał J. Komorowski. Lwów 1863.

Nr. 308. Ślady króla Jana III. w kraju naszym, zebrał Ł. Tatomir. Lwów 1883.

Nr. 309. Pamiętnik księdza wygnańca. 1886.

Nr. 310. Trzeci Rozbiór Polski, na setną rocznicę dla ludu polskiego, opisał M. Poznań 1895.

Nr. 311. Seweryn Goszczyński, skreśliła M. Wysłouchowa. Lwów 1896.

E. Guzik z III. r.: Nr. 312. Polska w Walce, zbiór wspomnień i pamiętników, wydał Agaton Giller. Kraków 1875.

J. Holzmüller z III. r.: Nr. 313. Dzieje Polski w 24 obrazkach, skreślił Wł. L. Anczyc. Lwów 1891. (Wydawnictwo Macierzy Polskiej).

L. Weitzberg: Nr. 314. O pracy, przez J. I. Kraszewskiego. Biblioteka ludowa. Poznań 1868.

K. Kuźma z II. r.: Nr. 315. Lwów w r. 1809. (Tow. Staszica, tomik XVI. i XVII.)

Nr. 316. Wnuk czyli Precz z przesądem, powieść przez Paulinę Wilkońską. Toruń 1868.

Nr. 317. Anielskie serca, powieść dla ludu, napisał Juliusz Starkel. Lwów 1895.

Nr. 318. Joachim Murat i Korsykanie, dramat, napisał J. N. Wilczek.

J. Krwawicz z II. r.: Nr. 319. Wygnańcy, z martyrologii naszej, przez J. Turczyńskiego. Lwów 1894.

A. Baumöhl z II. r.: Nr. 320. Przegląd powszechny rok 1887, zeszyt za grudzień.

M. Rywucki z II. r. Nr. 321. Osadnicy kanadyjscy, powieść dla młodzieży, przez Marryata. Warszawa 1888.

B. Wójcikiewicz z II. r.: Nr. 322. Północny wschód Europy, przez W. Pola. (Serya II.) Kraków 1870.

K. Krebs z II. r.: Nr. 323. Illustrowany Przewodnik do Tatr i Pienin, przez W. Eljasza. Kraków 1886.

Zakupiono:

Z daru p. prof. P. Harasymowicza: Nr. 324, 325 i 326. Jubileuszowe wydanie pism H. Sienkiewicza: Ogniem i Mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski.

Z drobnych składek uczniów:

Nr. 327. Wspomnienia o Janie III. Sobieskim, napisał Ł. Tatomir. Lwów 1896

„ 328. Jan Kochanowski w Czarnolesie, powieść historyczna z XVI. wieku, przez Kl. Hofmanowę. Lwów.

„ 329. Dzieje Unii kościelnej na Rusi, napisał F. P. Lwów 1896.

„ 330. Stara Baśń, przez J. I. Kraszewskiego. Tanie wydanie.

„ 331. Kordecki, przez J. I Kraszewskiego. Kraków 1896.

„ 332. Ramoty i Ramotki A. Wilkońskiego. 4 tomiki.

„ 333. Lubonie, przez J. I. Kraszewskiego.

„ 334. Historya prawdziwa o Petrku Właście, przez J. I. Kraszewskiego.

„ 335. Boleszczyce, powieść J. I. Kraszewskiego.

„ 336. Matka Królów, „ „

„ 337. Masław, „ „

„ 338. Bracia Zmartwychwstańcy, powieść J. I. Kraszewskiego.

„ 339. Królewscy Synowie, „ „

„ 340. Stach z Konar, „ „

„ 341. Skarbiec strzechy naszej, (wydawnictwo Macierzy Polskiej. Lwów 1894.)

„ 342. Pamiętniki Paska (wydawnictwo nauczycieli szkół wyższych. Lwów 1894).

„ 343. Z carskiej imperyi, szkice Abgar Sołtana. Kraków 1892.

P. werkmistrz Marynicz: Nr. 344—362. dziewiętnaście tomików wydawnictwa Towarzystwa imienia Staszica we Lwowie.

XII. PRZYROST INWENTARZA W ROKU 1896.

Przedmioty oznaczone (*) są darami Wys. Min. Wyzn. i Ośw., (**) zaś darami osób prywatnych lub innych instytucyi publicznych, (†) są wykonane w warsztatach szkolnych.

I. Inwentarz urządzenia wewnętrznego.

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
1500†	1	stół z drzewa miękkiego biały, dla gabinetu w modelarni
1501†	2	półki do wieszania gipsów dla sali modelowania
1502	3	skrzynie do przechowywania gliny na modelowanie, okute, z blachą wewnątrz
1503	1	wąż gumowy, $14^1/_2$ metra długi
1504	2	dzbanki emajlowane na wodę
1505	2	kubki emajlowane na wodę
1506	3	kubki blaszane, glazurowane na wodę
1507	4	portyery (kilimy) do okien w kancelaryi Dyrekcyi (wyrób szkoły kilimarskiej w Oknie
1508	1	dywan duży na podłogę (kilim) w kancelaryi Dyrekcyi (wyrób szkoły kilimarskiej w Oknie)
1509†	1	taburet dębowy do podkręcania, brunatno bejcowany
1510†	4	sztelarze trójnożne, okrągłe, do obracania biustów przy modelowaniu
1511†	2	szafy oszklone, z drzewa świerkowego, do magazynu gotowych robót
1512†	1	sztelarz z drzewa dębowego, bejcowany z przedziałami, dla kancelaryi dyrekcyjnej
1513†	1	obdasznica, nad drzwi do kancelaryi Dyrekcyi
1514†	1	szatnia dla uczniów działu stolarskiego
1515†	13	desek do modelowania
1516†	4	deski do modelowania
1517†	2	stołki do warsztatu stolarskiego
1518†	1	spluwaczka, czarno politurowana

II. Inwentarz środków naukowych.

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
ad 1289*	2	Storck Josef R. v. „Die Pflanze in der Kunst" zeszyt 4 i 5
1301*	1	„Altorientalische Glasgafässe" zeszyt I. (11 tablic kolorowanych)
1302	1	rurka szklana Crooke'go, dla prób z promieniami Röntgena
ad 1301*	1	„Altorientalische Glasgefässe" zeszyt II.
ad 673*	3	Andel Anton, prof. „Das polychrome Flachornament", zeszyt 4, 5 i 6 tablic od 96—110
1303*	8	tablic wzorów do pisma igiełkowego (4 duże, 4 mniejsze)
1304*	1	Schatzl, „Jagd- und Praezisions- Hand- und Feuerwaffen" Wiedeń 1895
1305	1	stół mierniczy z krzyżem i skrzynią
1306	1	trójnog z futerałem
1307	1	kierownica (luneta) z linealem i skrzynką (Instr. niwelacyjny)
1308	1	widełka z pionem
1309	1	busola stołowa
1310	1	węgielnica zwierciadlana (pryzmat)
1311	1	instrument niwelacyjny z trójnogiem i skrzyneczką
1312	1	łata niwelacyjna, 4 metrowa do składania
1313	1	łańcuch mierniczy, 20 metrowy
1314	2	kije kute do łańcucha
1315	1	kątomierz z futerałem i ruchomem skrzydłem
1316	2	taśmy parciane, drutem przeplatane, 20 metrowe, z puszkami
1317	12	tyczek do trasowania
1318	2	cynkowe modele terenu
ad 1289*	1	Storck J. „Die Pflanze in der Kunst" zeszyt 6, 7, 8 i 9
1319	1	litr blaszany
1320	1	decymetr z podziałką centymetrową z futerałem blaszanym)
1321*	1	Storck „Alte Möbel für moderne Bedürfnisse, zeszyt I.
ad 1289*	1	Storck J. R. v. „Die Pflanze in der Kunst" zeszyt 10.

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
1322	6	Vorlagen für Ziegelverbände, przez Lewina Kuglmayera, 3 zeszyty i 3 skrzynki z modelami z drzewa
1323	4	Steigl Franz „Neue Zeichenvorlagen“ (4 zeszyty)
1324	1	Feldegg F. R. v. „Italienische Renaissance-Architekturen“ Portale und Fenster, (tablic 12)
1325	1	Feldegg Franz R. v. „Italienische Renaissance-Architekturen“ II. serya tablic 12; — Bogenstellungen und Gesimse.

Inwentarz III. Biblioteka.

ad 448*	2	„Meisterwerke der kirchlichen Glasmalerei“ zeszyt III. i IV.
ad 490	1	„Schmiedearbeiten der Gegenwart“ zeszyt 3—9 (tablic 60)
ad 441	1	Wasmuth „Neue Malereien“ zeszyt 9. (tablic 8)
501	1	J. Vollmer „Entwürfe in den Formen des Mittelalters mit besonderer Berücksichtigung des Backsteinbaues“ (tablic 22)
502	1	Malmen „Marmormalereien“, I. serya (tabl. 10)
ad 488	1	Lessing Vorbilderhefte „Rahmen“ V. zeszyt 20 (tablic 15)
503	1	Ortwein „Gedrehte Arbeiten aus Holz“, (tablic 12)
504	1	Ortwein „Vorlagen für Kunstschlosser und Zierschmiede“ II. serya (tablic 30)
505	1	Habermann „Rococo“ 1 zeszyt (7 tablic)
506	1	H. Schmidt „Steinmetzarbeiten im Hochbau“, II. część, (tablic 20)
507	1	Skwarczyński Władysław, „Analiza cen“, podręcznik dla budowniczych, Lwów 1892.
ad 497	1	Hefner-Alteneck „Eisenwerke oder Ornamentik der Schmiedekunst des Mittelalters“, II. część, (tablic 84)
508**	1	Sprawozdanie z czynności komisyi krajowej dla spraw przemysłowych, za czas od 1. grudnia 1894. do końca listopada 1895., Lwów 1896.
509**	1	„Österreichische Armee“ v. Jahr. 1700—1867 I. II. Afg. 1 egzemplarz

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
ad 448**	2	„Meisterwerke der kirchlichen Glasmalerei“, zeszyt V. i VI. (10 tablic)
510	1	F. Baenzinger, Heiden Suisse „Collection d' Esquisses pour Dessinateurs“, III. Edition
511	1	Gerlach Martin „Festons und decorative Gruppen, nebst einem Zieralphabete aus Pflanzen und Thieren“, (146 tablic fotodruku
512	1	Hartl Hans „Aufgaben aus der Arithmetik und Algebra“ für den Gebrauch an höheren Gewerbeschulen und für das Selbststudium
513	1	Niedling A. „Kirchliche Decorationsmalereien im romanischen und gothischen Style“, (24 tablic barwnych), 3 wydanie
514	1	Gerlach Martin „Ornamente alter Schmiedeeisen“, (50 tablic fotodruku)
515	1	Protocolle über die Sitzungen der ersten Fachconferenz der Directoren und Fachvorstände der Staatsgewerbeschulen
516	1	„Park Dr Jordana“ w Krakowie, dziełko do zabaw i gier młodzieży szkolnej
517	1	Diesener H. „Die ebene Geometrie“ 3 wydanie Halle A/S 1895.
518	1	Wolf H. „Sätze und Regeln der Arithmetik und Algebra 1888.“
519	1	Bortnik Tytus „Wykłady dla obsługujących kotły i maszyny parowe“ (autografowanych arkuszy 31 dzieło niekompletne)
ad 478	1	Sutter Conrad et Schneider Dr. Fr. „Thurmbuch“, Lfg. 1—8, (tablic 80)
ad 415	1	Ewald „Farbige Decorationen“, Lfg. 18, (tablic 6)
520	1	Gerson Wojciech „Zdobnictwo rękodzielnicze“, Warszawa, (11 tablic)
ad 489	1	„Meisterwerke der decor. Sculptur“ v. Dr. Max Schmidt, Lfg. 15, (tablic 5)
521	1	Lang Gustaw „Der Schornsteinbau“, 1 zeszyt, (tablic 120)
522**	1	„Japanische Vogelstudien“, (12 tablic)
ad 509*	1	Österreichische Armee 1700—1867 v. Rudolf Ottenfeld, zeszyt 3

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
523	1	M. Rusch „Tabelle zur einfachen Berechnung der Wechselräder, für alle auf Leitspindel, Drehbänken vorkommenden Gewindesteigungen“
524	1	Guggenberger Th. „Vorlagen für Theaterdecorationsmalerei“ zeszyt I (tablic 12)
525	13	P. Planat „Encyclopédie de L. Architecture et de la Construction“ Paryż, (12 tomów dzieła, 1 register)
ad 445	1	L. Noë „Architecture et Sculpture“, rocznik IV.
526	3	La Décoration ancienne et moderne de Wulliam et Farge 3 roczniki po 96 tablic
527	1	Lange Walter „Konstructive Neuerungen“, (21 tablic)
528	1	Ungewitter G. G. „Gothische Holzarchitectur“ wydanie IV., zeszyt I. (16 tablic), tekst
ad 500	1	Karmarsch „Handbuch der mechanischen Technologie“ (Müller Ernst, Weberei) część II. 1896
529	1	Bykowski Jaxa Juliusz „Podręcznik mechanicznej technologii“, część I. z 343 drzeworytami
530	2	Stübling R. „Das gesammte Drechslergewerbe“ Weimar 1896.
531	2	Kick Wilhelm „Moderne Neubauten“ I. i II. rocznik (po 100 tablic)
532	1	Pape Jean „Practisches Skizzenbuch für Façaden und Innendecoration“ (60 tablic)
533	1	Gesselbauer Dr. Otto (Geyer) „das nöthigste aus dem Gebiete der Wechselkunde“, Wien 1886.
534	1	Sturmhoefel A. „Akustik des Baumeisters“, Berlin 1894.
535	1	Korosteński Zygmunt „Ciemne promienie światła i Röntgenowskie, Lwów 1896.
536	2	Schmidt Otto „Interieurs von Kirchen und Kapellen in Österreich“ XII—XVIII. Jahrh., zeszyt I. i II. (50 tablic), Wiedeń 1895.

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
537	2	Schmidt Otto „Altäre und andere kirchliche Einrichtungsstücke aus Österreich" XII—XVIII. Jahrh., zeszyt I. i II. (50 tablic), Wiedeń 1895.
538	1	Rössler Rudolf „Amoretten", 2 wydanie, Wiedeń 1894. (30 tablic)
539	1	teka kolorowanych kwiatów i ptaków (3 tabl.)
540	1	Bobst Emil „Moderne Beleuchtungskörper" (tekst i tablic 15)
541	1	Drexler Karl, prof. „Stuccodecorationen in dem Chorherrnstifte", Klosterneuburg (tekst i tablic 34)
542	1	Roeper Adalbert „Deutsche Schmiedearbeiten aus 5 Jahrhunderten" (tekst i tablic 50)
543	1	Meisterwerke der französischen Kunsttischlerei, Hesling Bruno, Berlin (56 tablic)
544	2	Brand F. „Entwürfe für moderne Kunstschlosser- und Kunstschmiedearbeiten", serya I. (tablic 15) i serya II. (tablic 15)
545	1	„Elfte Wiener-Möbel-Industrie-Ausstellung 1894., vom Club der Industriellen", Wien 1895. (60 tablic)
546	1	Rauschenbach Otto „Musterbuch für Schlosser und Schmiede", serya I.. drugie wydanie, Berlin (tablic 30)
547	1	Pazaurek Dr. Gustaw E. „Ornamentale und kunstgewerbliche Sammelmappe". serya VI. (tablic 30)
548	1	Feller J. et Bogus „Eiserne Treppen", I. zeszyt, (4 tablice)
549	1	Feller J. et Bogus „Moderne Kunstschmiedearbeiten", zeszyt I., (4 tablice)
550	1	Metzger Max „Konstructionsarbeiten des Kunst- und Bauschlossers, zeszyt I.
ad 509*	1	„Österreichische Armee im Wort- und Bild", ciąg dalszy od stron 119—154
ad 505	1	Habermann Rococo Lfg. 2. (tablic 7)
ad 415	1	Ewald „Farbige Decorationen", zeszyt 19—20, (tablic 16)
551*	1	Commerzio di Trieste nel 1895.
552*	1	Navigazione in Trieste nel 1895.

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
553*	1	Statistica della Navigazione e del Commerzio marittimo nel porti austriaci per l' anno 1894.
554*	1	Bericht über die Industrie und den Handel in Niederösterreich pro 1894.
555*	1	Bericht über die Industrie und den Handel in Niederösterreich
ad 192	1	Lipperheide „die decor. Kunst“, zeszyt IV. i ostatni (tablic 6)
ad 505	3	Habermann Rococo, zeszyt 3, 4 i 5 (tabl. 22)
ad 142	1	Bauindustrie Zeitung rocznik XIII. 1895/96.
556	1	Usher John F. „Moderne Arbeitsmethoden im Maschinenbau“
557	1	Zeuer et Drechsler „Moderne Ornamentik“, zeszyt I. (tablic 4)
558	1	Moser Ferdinand „Der Kunstschlosser“, zeszyt I. (tablic 3)
559	1	Das k. k. Hofburgtheater in Wien, fotografie i światłodruki Löwego (tablic 60)
560	1	Falke Jakob „Holzschnitzereien“ (tekst i 55 tablic)
ad 448*	2	Meisterwerke der kirchlichen Glasmalerei, Lfg. VII. i VIII. (po 5 tablic)
561	1	Ohmann Fr. „Architectur und Kunstgewerbe der Barockzeit, des Rococo und Empires“, zeszyt I.
562	1	Ohmann Fr. „Barock“, zeszyt I. Wiedeń 1897.
563	1	Börner Heinrich „Der Kohlenbergmann in seinem Berufe“, (30 tablic i 30 tekstów)
564	1	Kleiber „angewandte Perspective“, 2 wydanie
565	1	Stoy Emil „Gewichtstabellen der absoluten Gewichte von Körpern“
566	2	Krauth Theodor et Sales Mayer Franz „Das Steinhauerbuch“ (tekst i tablic 108)
567	1	Rehlender G. „Allerei Sinnbilder“, zeszyt I.
568	1	Spetzler O. „Die Formengestaltung des Haussteinbaues“, zeszyt I. (tablic 8)
569	1	Ungewitter G. G. „Gothische Stadt- und Landhäuser“, 5 wydanie, I. zeszyt, (18 tablic)
ad 528	1	Ungewitter G G. „Gothische Holzarchitectur“, Lfg. 2, 3, (48 tablic)

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
ad 549	2	Feller et Bogus „Moderne Kunstschmiedearbeiten“, Lfg. 2—3 (po 4 tablic)
ad 548	6	Feller et Bogus „Eiserne Treppen“, Lfg. 2—7 (po 4 tablic)
ad 521	1	Lang Gustaw „Der Schornsteinbau“, 2-gi zeszyt
ad 550	3	Metzger Max „Konstructionsarbeiten des Kunst- und Bauschlossers“, zeszyt 2, 3, 4
ad 473	1	Hoffmann W. N. „Das Ornament in der Kunstschlosserei und den verwandten Gewerben“, 2 Folge, (25 tablic)
ad 384	1	Dziennik rozporządzeń (Verordnungsblatt) za rok 1896.
ad 2	1	Formenschatz der Renaissance za rok 1896.
ad 10	1	Blätter für Kunstgewerbe rocznik 1896.
ad 11	1	Mittheilungen des k. k. Museums für Kunst und Industrie pro 1896.
ad 380	1	Wiener Mode rocznik IX. za rok 1896.
ad 115	1	Centralblatt für das gewerbliche Unterrichtswesen Band XV. i supplement za r. 1896.
ad 145	1	Österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild, zeszyt 241—260
ad 399*	1	Öst. ung. Revue, tom XIX. zeszyt od 1—6 i tom XX. zeszyt od 1—6.

Inwentarz IV. Maszyny i urządzenia warsztatów stolarskiego i tokarskiego.

255	1	amerykańska „Gehrungsschneidlade“ z piłką
256	1	patentowany („Schränkapparat“) przyrząd do rozwodzenia piłek
257	1	„Schränkeisen“
258	1	„Schränkzange“
259	4	klamry (Gehrungszwingen)
260	2	patentowane klamry do klejenia (Leimklammern)
261	1	żelazna kluba (Feilkloben)
262	1	miedziany garnek do kleju (Leimkocher mit Wasserbehälter)
263	1	amerykańska „Bohrwinde“

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
264	2	koneweczki na oliwę (Oelkannen mit federndem Boden)
265	1	tokarka (Drehbank)
266	1	żelazna „Auflage“
267	1	dłuto do toczenia drzewa wewnątrz.

Inwentarz VI. Maszyny i urządzenia wrasztatów ślusarskich.

258	1	koło pasowe 500 $^{m}/_{m}$ średnicy z dźwignią i klinem
259	1	pierścień transmisyjny (Stellring) ze śrubą
ad 1	1	osłona koła rozpędowego z bokami z blachy perforowanej, czoła z blachy pełnej, na dole płyta blaszana z dwoma podporami
ad 1	1	osłona na tzw. Kreuzkopf
260	1	szafa z drzewa miękkiego, bejcowana na ubranie dla werkmistrza
261	1	stół z drzewa miękkiego, bejcowany z dwoma szufladami
262	1	szafa z drzewa miękkiego, bejcowana, na ubranie dla werkmistrza
263	1	szafa z drzewa miękkiego, bejcowana, na ubranie dla werkmistrza
264	3	drabiny dla działu ślusarskiego, z drzewa świerkowego
265	2	wieszadła żelazne do gabinetu dla werkmistrza ślusarskiego
266	2	wieszadła żelazne długie na ubrania uczniów działu ślusarskiego
267	10	korb z napierśnikami (Brustleier)
268	10	cyrkli spiczastych
269	10	węgielnic (Winkel)
270	5	młotków do punclowania
271	4	pary miedziannych blach ze śrubsztaków
272	2	gwintownice (Schneideisen)
273	6	punc
274	2	wieszadła na ubrania dla uczniów działu ślusarskiego
275	1	szlifiernia nożna, cała żelazna z kamieniem
276	1	korba do kamienia

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
277	8	narzędzi do trasowania na trzonku
278	1	konsola na książki warsztatowe w gabinecie werkmistrzy
279	1	krzesło żelazne dla kuźni
280	10	młotków ręcznych
281	1	matryca do sztancy
282	1	kluba do zginania blachy
283	24	stali (noży) do tokarki
284	6	młotków do punclowania
285	8	bierzm pasowych
286	4	kosze ochronne na pasy przy transmisyach.

XIII. OGŁOSZENIE

dotyczące wpisów na rok szkolny 1897/98.

Wpisy uczniów do szkoły ślusarstwa i stolarstwa budowlanego, tudzież do wszystkich szkół przemysłu artystycznego odbywać się będą w roku szkolnym 1897/98 dnia 15., 16. i 17. września, wpisy do szkół przemysłu budowlanego t. j. murarstwa, ciesielstwa i kamieniarstwa dnia 2., 3. i 4. listopada 1897.

Uczniowie zgłaszać się mają osobiście w towarzystwie rodziców lub opiekunów, przyczem mają wypełnić w dwóch egzemplarzach kartę wpisową (nationale) i przedłożyć następujące dokumenta:

a) Metrykę chrztu lub urodzenia, bez której żaden uczeń przyjęty być nie może, w celu udowodnienia, że ukończył 14-ty rok życia.

b) Świadectwo z ukończonej z dobrym postępem 6-tej klasy szkół ludowych, lub 2-giej klasy szkół średnich, alboteż świadectwem uwolnienia od codziennego uczęszczania do szkół ludowych, po odbytej sześcioletniej nauce. W razie przerwy w uczęszczaniu do szkoły, dłuższej niż czas feryi szkolnych, mają nadto nowo wstępujący uczniowie przedłożyć świadectwo moralności.

c) Uczniowie wstępujący na kurs I. działu budowlanego, mają oprócz powyższych, przedłożyć jeszcze wiarygodne świadectwo z odbytej dwuletniej praktyki budowlanej, a uczniowie zapisujący się na dalsze kursa, świadectwo z ostatniej praktyki letniej.

Opóźnione zgłoszenia się do wpisów nie będą uwzględniane, z wyjątkiem umotywowanych ważnych powodów, lub w wypadkach choroby usprawiedliwionej świadectwem lekarskiem.

Wpisowe i czesne należy uiścić zaraz przy wpisie.

We Lwowie, w lipcu 1897.

c. k. Dyrektor

Zygmunt Gorgolewski

radca budownictwa.

SPIS RZECZY.